

W poniedziałek czwartego tygodnia postu,

na jutrzni triadikony wypadającego tonu.

Po pierwszej recytacji Psalterza mówimy kacyzmy poetyckie Oktoechosy.

Po drugiej recytacji Psalterza mówimy kacyzmę poetycką kyr Józefa, ton 8:

Prosomion: Powstałeś z grobu.

Pokłonmy się, wierni, najczcigodniejszemu drzewu, na którym został podniesiony Stwórca wszystkich. Krzyż, położony przed nami, uświęca dusze i ciała przypadających do niego, oczyszczając brud grzechu wiernie poszczących i zawsze opiewających Chrystusa, jedyne łaskawcę.

Chwała, i teraz. Isomelos:

Słowo Ojcowskie zstąpiło na ziemię i anioł światłości zawołał do Bogurodzicy: Raduj się, Błogosławiona, która jedyna zachowałaś pałac przyjmując poczęcie przedwiecznego Boga i Pana, aby jako Bóg wybawił z oszustwa rodzaj ludzki.

Po trzeciej recytacji Psalterza kacyzma poetycka, ton 3:

Prosomion: Gabriel zadziwił się pięknem Twego dziewictwa.

Przepełowiwszy teraz czas wstrzeźliwości i uprzedziwszy pokłonienie się życiodajnemu Twemu krzyżowi, przypadając wołamy do Ciebie: Wielki jesteś, Przyjacielu człowieka, i wielkie są Twoje dzieła, albowiem okazałeś Twój czcigodny krzyż, któremu z bojaźnią kłaniając się, wołamy: Chwała niezwyklej łaskowości Twojej.

Chwała, i teraz. Prosomion:

Jak nieuprawiana łoża, Dziewico, wydałaś przepiękną kiść winogron, wytaczającą nam zbawcze wino, radujące dusze i ciała wszystkich. Przeto błogosławiąc Ciebie jako przyczyną dobra, zawsze z aniołami wołamy do Ciebie: Raduj się, Łaski Pełna.

Kanon z Menei i trójpieśń. Recytujemy pieśń biblijną. Ton 8:

Pieśń 1

Hirmos: Faraona prześladowcę na rydwanach pogrążyła niegdyś w morzu łaska Mojżesza, na krzyża znak poraziwszy i rozdzieliwszy morze, uciekający zaś pieszo Izrael zbawiła, który zaśpiewał Bogu pieśń.

Wszystkim objawiło się światłonośne pokłonienie krzyżowi, promieniującemu słoneczną zorzą zbawienia i oświecające wszystkich ujarzmionych i omoczonych żądzami, zbiegnijmy się więc całować święty krzyż.

Oczyściwszy się łaską postu, czystym rozumem dla jednego Czystego, przyjdźcie, zawołajmy głosem wdzięczności: Ty Twoją krew, Słowo, wylałeś za nas wszystkich i uświęcasz nas krzyżem.

Zwiedziony podstępem węża ciągle leżę w strasznym upadku, Zbawco, który Twoją męką i krzyżem naprawiłeś upadek pierwszego stworzonego, popraw i skieruj ku pełnieniu Twoich pragnień.

Teotokion: Stojąc przy krzyżu Twoim, Panie, nieznająca małżeństwa, i widząc Twoje rany, Władco, zraniona mówiła: Biada mi, Dziecię, uniknąwszy bólów w zrodzeniu Ciebie, teraz boleśnie jestem zraniona.

Inny kanon kyr Teodora. Ton 3:

Hirmos: Śpiewamy Panu, który uczynił przedziwne cuda.

Tydzień ten jest święty i światłonośny, najczcigodniejszy bowiem krzyż przedkłada światu. Przyjdźcie, pokłońmy się, oświećmy dusze bojaźnią i miłością, sławiąc w pieśniach przygwożdżonego do krzyża Chrystusa.

Krzyżowi Twemu wszyscy kłaniamy się, Chryste, głosząc Twoje zmartwychwstanie. Opiewamy Twoje gwoździe, czcimy Twoją włócznię, mając oczyszczane przez krzyż usta i oczy, duszę z ciałem.

Chwała. Triadikon: Trójco opiewana w jednej istocie, Ojczy, Synu z Duchem Świętym, niemające początku, zawsze będące i niestworzone Bóstwo, źródło światłości i życia, Tobie kłaniamy się, wszyscy ludzie, któraś wszystko stworzyła.

I teraz. Teotokion: Opiewamy Ciebie, czysta Dziewico Bogurodzico, rydwanie cherubinów, z której narodził się Bóg, Ty bowiem jedyna byłaś źródłem niezniszczalności, wszystkim toczącym życie, z którego czerpiąc otrzymujemy uzdrowienie.

Chwała Tobie, Boże nasz, chwała Tobie.

Przepoławiając Czterdzieściątę postnych stadiów, przyjdźcie, w miłości idźmy z Chrystusem do Bożej męki, aby złączywszy się z Nim być współnikami Jego zmartwychwstania.

Katabasja: Śpiewajmy Panu, który uczynił przedziwne cuda w Czerwonym morzu, falami pokrył bowiem przeciwnika i wybawił Izraela, Jemu jednemu śpiewamy, albowiem się wysławiał.

Pieśń 8

Hirmos: Siedmiokroć rozpalil piec chaldejski prześladowca z wrogości dla pobożnych, mocą zaś lepszą zbawieni widząc to, do Stwórcy i Wybawiciela wołali: Dzieci błogosławcie, kapłani zaśpiewajcie, ludzie wywyższajcie na wszystkie wieki.

Zmiłuj się, Panie, nad tym, który jadowitymi żądzami osiągnął zranienie duszy i myśli, okaż miłosierdzie Twoim krzyżem, obroń kroplami wylanymi z Twego boku, abym gorliwie śpiewał: Kapłani błogosławcie, ludzie wywyższajcie na wszystkie wieki.

Na górze dawno temu Mojżesz przedstawiał ciebie, rozłożywszy ręce i zwyciężając Ameleka, najczcigodniejszy krzyżu, któremu dziś kłaniając się, zwyciężamy wrogie pułki demonów i z wiarą śpiewamy: Kapłani błogosławcie, ludzie wywyższajcie na wszystkie wieki.

Zgarbionemu przez żądze, atakowanemu przez wrogów, pociąganemu przez zły obyczaj, okaż miłosierdzie, obroń Twoim krzyżem, abym śpiewał niewzruszonym sercem: Dzieci błogosławcie, kapłani zaśpiewajcie, ludzie wywyższajcie na wszystkie wieki.

Teotokion: Jęcząc boleściwie, wołając macierzyńsko i nie mogąc znieść wewnętrznego bólu, patrzyłaś na krzyż, na zrodzonego z Twego łona, wołając: Dziecię, cóż to za widok? Jak cierpisz, niecierpiętliwym będąc z natury, chcąc wybawić ze zniszczenia cały rodzaj ludzki?

Inny hirmos: Boga nieustannie sławionego na wysokościach.

Widząc złożony w świątyni krzyż Chrystusowy, przyszedłszy z bojaźnią i wiarą, bracia, pokłońmy się jemu, śpiewając: Ty zakwitłeś życiem jaśniejącym dla ludzi, krzyżu niosący światłość.

Zwycięskim w bitwach okazało niebo ciebie, nasz życiodajny krzyżu, orężu niezwyciężony, zrzuć wrogów, róg Kościoła i zbawienie wiernych.

Błogosławimy Ojca i Syna, i Świętego Ducha, Pana.

Triadikon: Ojca Świętego sławię i Syna Świętego czczę, Ducha Świętego opiewam, jednoistotną prostą Trójcę, Boga jednego, Światłości i Światłość, jako pochodzącą od jednego Słońca.

I teraz. Teotokion: Raduj się, bramo nie do przebycia. Raduj się, krzewie niespalający się. Raduj się, złote naczynie. Raduj się, góro niesieczona. Raduj się, Bogurodzico, niewzruszona nadziejo i murze obronny dla pokładających w Tobie nadzieję.

Chwała Tobie, Boże nasz, chwała Tobie.

Przepełniwszy czas postu, jak młodzieńcy odważamy się duchem na przyszły czas, przebiegając go z Bogiem, bracia, aby i Paschę zobaczyć radośnie, zmartwychwstałego Chrystusa.

Chwalimy, błogosławimy i kłaniamy się Panu, śpiewając i wywyższając Go na wieki.

Katabasja: Boga nieustannie sławionego na wysokościach przez aniołów, niebios niebios, ziemia, góry i pagórki, głębina i cały rodzaj ludzki w pieśniach jako Stwórcę i Wybawiciela błogosławcie Go i wywyższajcie na wszystkie wieki.

Pieśń 9

Hirmos: Każda wieść lęka się niewypowiedzianego Bożego uniżenia, albowiem Najwyższy dobrowolnie zstąpił aż do ciała i z dziewiczego łona stał się człowiekiem, przeto przyczystą Bogurodzicę wierni uwielbiamy.

Jakub dawno temu błogosławiąc wnuków przedstawiał świetliście czcigodny krzyż, którym szciodrze nas pobłogosław, udzielającym łaskę uświęcenia kłaniającym się jemu i wszystkim, którzy wysławiają Ciebie jako Wybawiciela.

Oczyściwszy wodą postu dusze i myśli, wierni, ucałujmy dające życie i Boże drzewo, jawnie położone przed wszystkimi, wytaczające Boże przebaczenie i Światłość niebieską, życie i prawdziwą radość.

Znam Ciebie jako Sędziego budzącego bojaźń, przychodzącego w chwale Bóstwa, chcącego wtedy zdemaskować ukryte sprawy wszystkich, Panie, przeto wołam do Ciebie, Dobry: Zgrzeszyłem, przebacz, nie oskarżaj moich licznych i okropnych grzechów.

Teotokion: Owieczka dawno temu Baranka widząc na krzyżu przygwożdżonego i omroczoną jasność słońca, płacząc mówiła: Słońce Chwały, Jezusie, zaszedłeś zabijany, ale rozpal światłość powstania dla kochających Ciebie.

Inny hirmos: Na synajskiej górze Mojżesz.

Na miejscu, gdzie stały Twoje nogi, Władcy i Boga, wszyscy dzisiaj pokłońmy się czcigodnemu krzyżowi, jak wzywa Dawid głoszący Boga, bowiem wszystko trzymający w dłoni na nim został podniesiony.

Przystąpcie, żyjący na ziemi, czyści przez post, i widząc złożony dziś przed wami czcigodny krzyż, pokłońcie się z bojaźnią i wiarą, weselcie się i radujcie, czerpiąc uświęcenie dla dusz.

Chwała. Triadikon: Trójca nadboska w naturze jest niepodzielną jednością, zjednoczona naturą, dzielona na odrębne Osoby: niepodzielna bowiem dzieli się, jednym będąc troi się, a jest to Ojciec, Syn, i Duch Żywy, wszystko zachowujący.

I teraz. Teotokion: Któż słyszał o Dziewicy rodzącej dziecko? Kto słyszał o matce bez mężczyzny? Mario, czynisz cud, ale powiedz mi: Jak? Nie badaj głębi mego zrodzenia Boga, ona zaiste przewyższa poznanie rozumu ludzkiego.

Chwała Tobie, Boże nasz, chwała Tobie.

Wdzięczną chwałę przynieśmy Bogu wszyscy ludzie, albowiem widząc najświętszy krzyż, ucałujmy go teraz. Zrozumcie więc i upokorzcie się w nim demony, zrozumcie i upokorzcie się ludy barbarzyńskie, przez krzyż z nami jest Bóg.

Katabasja: Na synajskiej górze Mojżesz ujrział Ciebie w krzewie, bez spalania ognia Bóstwa poczynając w łonie ognia Bóstwa, Daniel zaś widział Ciebie jako górę niesieczoną, a Izajasz nazywał zakwitłą laskę z korzenia Dawidowego.

Fotagogikon tonu.

Do psalmów pochwalnych dodajemy isomelos, ton 6:

Jako wspaniałą drogę wstępowania pokazałeś pokorę, Chryste, sam siebie wyniszczywszy i przyjąwszy postać sługi. Nie wysłuchałeś modlitwy bardzo chwaleńczego się faryzeusza, ale wysłuchałeś skruszone jęki celnika, jako ofiarę nieskalaną przyjąwszy je na wysokościach, przeto i ja wołam do Ciebie: Oczyszc, Boże, oczyszc, Zbawco mój, i zbaw mnie.

Męczennikom: Panie, całe stworzenie świętuje pamięć Twoich świętych, niebiosa radują się z aniołami i ziemia weseli się z ludźmi. Dla modlitw Twoich męczenników zmiłuj się nad nami.

Chwała, i teraz. Przyjąłś słowo archanioła i okazałaś się tronem cherubinów, w swoich objęciach nosiłaś, Bogurodzico, nadzieję dusz naszych.

Na pierwszej godzinie kłaniamy się czcigodnemu krzyżowi, jak w niedzielę, według napisanego wzoru, zamiast: **Kieruj mymi krokami według słów Twoich, śpiewając: Krzyżowi Twemu kłaniamy się, Władco, i święte Twoje zmartwychwstanie sławimy. Natomiast na wszystkich godzinach po: Ojciec nasz, dajemy kontakion: Przed nikim już płomienny oręż nie chroni bram Edenu.**

Tak samo postępujemy w środę i piątek, w cztery dni, i w piątek chowamy krzyż tam, gdzie jest przechowywany.

Na szóstej godzinie troparion prorocstwa, ton 7:

Panie, nie oskarżaj w Twojej zapalczywości grzesznych ludzi, ani też w Twoim gniewie nie karz nas, będąc dobrym. Ciebie bowiem sławi cała ziemia, i modlimy się, abyś nas oszczędził, Święty.

Prokimenon, Psalm 61, ton 6: W Bogu zbawienie moje i chwała moja. Stichos: A ty, duszo moja, poddaj się Bogu.

Czytanie Prorocstwa Izajasza (14, 24-32).

Tak mówi Pan Zastępów: Jak mówiłem, tak się stanie, i jak postanowiłem, tak nastąpi: Że złamię Asyrię na mojej ziemi i zdepcę ją na moich górach. Zostanie zdeptana i jej jarzmo zostanie z nich zabrane, jej chwała spadnie im z ramion. Taki jest zamiar, który Pan powziął co do całej ziemi, taka jest ręka wyciągnięta na wszystkie narody ziemi. Jeżeli Bóg Święty postanowił, kto się odważy przeszkodzić? Jeżeli ręka Jego jest wyciągnięta, kto ją cofnie? W

roku śmierci króla Achaza zostały ogłoszone te słowa: Nie ciescie się, wszystkie obce plemiona, iż został złamany kij, co cię smagał. Z zarodka węża wyjdzie bowiem żmija, a owocem jej będzie smok skrzydlaty. Ale ubodzy paść będą na moich pastwiskach i nędzarze odpoczną bezpiecznie. A Ja uśmiercę głodem twe potomstwo i wygubię twoje ostatki. Zapłaczcie, bramy miast! Krzyknijcie, miasta strwożone! Zadrżycie, wszystkie obce plemiona! Oto z północy nadciąga dym i nie ma nikogo, kto przetrwa. I cóż odpowiedzą królowie narodów? – To, że Pan założył Syjon i w nim uratują się pokorni ludzie Jego.

Prokimenon, Psalm 62, ton 4: Tak błogosławić będę Ciebie w życiu moim. Stichos: Boże, Boże mój, szukam Ciebie od poranka, dusza moja pragnie Ciebie.

✠ ✠ ✠ ✠ ✠ ✠ ✠ ✠ ✠ ✠

W poniedziałek wieczorem.

Do: Panie, wołam do Ciebie, dodajemy stichery isomelosy, ton 8:

Prosomion: Jak was nazwiemy.

W środku dni wstrzeźliwości przychodząc dzisiaj mocą krzyżową, sławimy na nim podniesionego pośrodku ziemi Zbawcę i Boga, wołając: Okaż nas widzącymi Twoje cierpienia, Władco, i czcigodne zmartwychwstanie, dając nam oczyszczenie i wielkie miłosierdzie.

Isomelos:

Upokorzmy żądze cielesne przez odsunięcie pokarmów i odrzucenie rozkoszy, i z wiarą ucałujmy drzewo krzyża. Widziane jest bowiem jawnie to, czemu się kłaniamy, i wszystko uświęca łaską Bożą, przeto do Pana zawołajmy: Dziękujemy Tobie, Łaskawco, zbawiającego krzyżem dusze nasze.

Inna stichera, ton 8:

Prosomion: Bogurodnicę.

Teraz kłaniając się krzyżowi, wszyscy zawołajmy: Raduj się, drzewo życia. Raduj się, święto berło Chrystusowe. Raduj się, niebieska chwało ludzi. Raduj się, chlubo wiernych. Raduj się, mocy wiary. Raduj się, orężu niezwyciężony. Raduj się, odpędzenie wrogów. Raduj się, świetliste jaśnienie, zbawcze dla świata. Raduj się, wielka chwało męczenników. Raduj się, mocy sprawiedliwych. Raduj się, światłości aniołów. Raduj się, najczcigodniejszy krzyżu.

Trzy stichery z Menei. Chwała, i teraz. Teotokion.

Prokimenon, Psalm 63, ton 6: Usłysz, Boże, głos mój, gdy modłę się do Ciebie. Stichos: Z lęku przed wrogami wybaw duszę moją.

Czytanie Księgi Rodzaju (8, 21-9, 7).

Rzecz Pan Bóg: „Nie będę już więcej przeklinał ziemi ze względu na ludzi, bowiem usposobienie człowieka jest złe już od młodości. Przeto już nigdy nie zgładzę wszystkiego, co żyje, jak to uczyniłem. Jak długo trwać będzie ziemia, będą zatem istniały siew i żniwo, mróz i upał, lato i wiosna, dzień i noc”. Po czym Bóg pobłogosławił Noego i jego synów, mówiąc do nich: „Bądźcie płodni i mnożcie się, abyście zaludnili ziemię i rządili nią. Wszelkie zaś zwierzę na ziemi i wszelkie ptactwo powietrzne niechaj się was boi i lęka.

Wszystko, co się porusza na ziemi i wszystkie ryby morskie zostały oddane wam we władanie. Wszystko, co się porusza i żyje, jest przeznaczone dla was na pokarm, tak jak rośliny zielone, dają wam wszystko. Nie wolno wam tylko jeść mięsa z krwią życia. Upomnę się o waszą krew przez wzgląd na wasze życie, upomnę się o nią u każdego zwierzęcia. Upomnę się też u człowieka o życie człowieka i u każdego z was o życie brata. Jeśli kto przeleje krew ludzką, przez ludzi ma być przelana krew jego, bo na obraz Boży stworzyłem człowieka. Wy zaś bądźcie płodni i mnożcie się, zaludniajcie ziemię i miejcie nad nią władzę”.

Prokimenon, Psalm 64, ton 6: Usłysz nas, Boże, Zbawicielu nasz. Stichos: Tobie przynależy chwała, Boże, na Syjonie.

Czytanie Księgi Przysłów (11, 19-12, 6).

Syn sprawiedliwy rodzi się do życia, kto zaś goni za grzechem zmierza do śmierci. Obrzydłe dla Pana są drogi przewrotne, On miłuje tych wszystkich, którzy są nieskalani w drogach swoich. Kto czyni zło rękoma swoimi, nie ujdzie bezkarnie. Kto sieje sprawiedliwość, przyjmie zapłatę za wierność. Czym jest złota obrączka w nozdrzach świni, tym jest piękno nierozsądnej kobiety. Wszystkie pragnienia sprawiedliwych są dobre, zaś nadzieja nieprawych zginie. Ten, kto swoje zasiewa, więcej otrzyma, a kto zbiera cudze, zostanie poniżony. Błogosławiona jest wszelka prosta dusza, a gwałtowny mąż nie jest dostojny. Kto ukrywa pszenicę, ten zostawia ją poganom, a kto sprzedaje pszenicę z lichwą, ten zostanie przeklęty przez lud. Błogosławieństwo zaś Pańskie na głowie tego, który rozdaje. Kto czyni dobro, ten poszukuje dobrej łaski, a kto szuka zła, ten zostanie przez nie doścignięty. Kto ma nadzieję w swoim bogactwie, ten upadnie, a kto wspomaga sprawiedliwych, ten zajaśnieje. Kto niedoogląda swego domu, ten odziedziczy wiatr, a głupiec będzie sługą mądrego. Z owocu sprawiedliwego wykiełkuje drzewo życia, a dusze nieprawych zostaną zabrane przedwcześnie. Jeśli sprawiedliwy z ledwością się zbawi, to gdzież okaże się nieprawość i grzeszny? Kto kocha napomnienie, ten kocha mądrość, a kto nienawidzi nagany, ten jest szalony. Dobry znajdzie łaskę od Pana Boga, zaś człowiek o złych zamiarach znajdzie potępienie. Nieprawością nikt się nie utwierdzi, a korzeń prawych będzie im zabrany. Dzielna żona jest koroną męża, a jak robak niszczy drzewo, tak męża gubi żona czyniąca zło. Zamiary sprawiedliwych są uczciwe, a zamysły nieprawych są podstępne. Słowa nieprawych są fałszem krwawym, a usta sprawiedliwych są ich ratunkiem.

Na stichownie stichera isomelos, ton 8:

Wielomówny faryzeusz dopuścił się rzeczy obrzydliwych chwając się, a modlący się w milczeniu pokorny celnik został usprawiedliwiony. Przeto zobaczywszy różnicę między nimi, duszo moja, przyjmij pokorę i ucałuj, Chrystus bowiem pokornym obiecał dać łaskę, jako Przyjaciel człowieka.

Męczennikom: Męczennicy Pańscy, módlcie się do naszego Boga i wyproście dla dusz naszych wielość zmiłowań oraz oczyszczenie licznych grzechów, prosimy.

Chwała, i teraz. Teotokion: Ja, święta Dziewico Bogurodzico, przybiegam do Twojej opieki i wiem, że przez Ciebie znajdę zbawienie, możesz bowiem, Czysta, pomóc mi.

We wtorek czwartego tygodnia postu na jutrzni triadikony.

Po pierwszej recytacji Psalterza katyzmy poetyckie Oktoechosy.
Po drugiej recytacji Psalterza mówimy tę katyzmę poetycką, ton 8:

Prosomion: Niezachwiane umocnienie.

Oświeciwszy nasze dusze wstrzeźliwością, pokłońmy się zbawczemu krzyżowi, na którym został przygwożdżony Chrystus, i zawołajmy do Niego: Raduj się, słodczy poszczących i znana pomocy. Raduj się, zgubo żądź, walczący z biesami. Raduj się, drzewo błogosławione.

Teotokion. Isomelos:

Niezachwiane umocnienie wiary i czcigodny dar dla dusz naszych, Bogurodzicę wysławiamy w pieśniach, wierni: Raduj się, któraś opokę życia pomieściła w Twoim łonie. Raduj się, nadziejo krańców ziemi, Wspomożycielko nieszczęśliwych. Raduj się, Oblubienico Dziewicza.

Po trzeciej recytacji Psalterza katyzma poetycka, ton 8:

Prosomion: Jako początki.

Świat całuje Twój przedłożony krzyż jako życie stworzeń i kłaniając się woła do Ciebie: Jego działaniem zachowaj śpiewających w głębokim pokoju i opiewających Ciebie przez wstrzeźliwość, wielce miłosierny.

Teotokion: Raduj się, któraś przez anioła przyjęła radość świata. Raduj się, któraś zrodziła swego Stwórcę i Pana. Raduj się, któraś stała się godną być Matką Boga.

Kanon z Menei i trójpieśń kyr Józefa. Ton 8. Recytujemy pieśń biblijną.

Pieśń 2

Hirmos: Zobaczcie, zobaczcie, że to Ja jestem Bogiem, który dawno temu przeprowadził Izrael przez Czerwone Morze, karmił i wybawił z gorzkiej niewoli faraona.

Pośrodku stworzenia przecierpiałeś krzyż, Mesjaszu, Słowo Boże, któremu dziś w przepołowieniu postu z wiarą kłaniamy się, prosząc o ujrzienie także Twego zmartwychwstania.

Laską mocy, przedstawianą przez Mojżesza, siekąc morze naszych żądź, osiągniemy Ziemię Obietnicy i obficie nasycimy się duchową manną.

Któż nie zapłacze nad tobą? Któż nie załka nad tobą, duszo, pragnącą zła i nie poszukującą przez miłość dobra, zawsze gardzącą sprawiedliwym Sędzią, wielce cierpliwym dla ciebie?

Teotokion: Bez zmiany rodzisz Chrystusa w ciele, Dziewico, do którego módl się gorliwie, aby wyrwał z cielesnych żądź kłaniających się krzyżowi, który ciałem przecierpiał Chrystus.

Inny kanon. Ton 8.

Hirmos: Zobaczcie, zobaczcie.

Zobaczcie, zobaczcie, że Ja jestem Bogiem, który podał światu swój krzyż, oręż zbawienia, aby teraz pokłonić się jemu, bowiem całujący go likwidują wrogie podstępny.

Wielki jesteś, Panie, wielce miłosierny, albowiem pozwoliłeś pokłonić się teraz Twemu życiodajnemu krzyżowi, do którego były przygwożdżone Twoje ręce i nogi, na którym wylała się krew z Twego przeczystego boku, wytaczając nam życie.

Chwała. Triadikon: Najdoskonalsza jedności, nadboska, trójhipostatyczna, niezrodzony Ojciec i Synu Jednorodzony, Duchu od Ojca pochodzący i przez Syna objawiony, istota jedna i natura, panowanie, królestwo, zbaw nas wszystkich.

I teraz. Teotokion: Niewypowiedziany jest cud Twego zrodzenia, Matko Dziewico, jak bowiem rodzisz i zarazem jesteś czysta? Jak rodzisz Dziecię i wcale nie znasz pokusy męża? Jest to nadprzyrodzone i ze mnie w nowej formie rodzi się Słowo Boże.

Chwała Tobie, Boże nasz, chwała Tobie.

Ciebie, krzyżu, przedstawił nam wielki Mojżesz, rozpostarłszy ręce i zwyciężył Ameleka. Przedstawiając ciebie w cieniu i w powietrzu, odrzucamy i zwyciężamy wroga, sprawcę zła, w pieśniach sławiąc Chrystusa.

Katabasja: Zobaczcie, zobaczcie, że Ja jestem Bogiem waszym, przed wiekami zrodzonym z Ojca i z Dziewicy w czasach ostatecznych poczęty bez męża, który zniszczył grzech Praojca Adama jako Przyjaciel człowieka.

Pieśń 8

Hirmos: Ty, który pokrywasz wodami góry swoje i piaskiem wyznaczasz granicę morzu, i wszystko utrzymujesz, Tobie śpiewa słońce, Ciebie sławi księżyc, Tobie przynosi pieśń całe stworzenie jako Stwórcy wszystkiego na wieki.

Bóg, który ustanowił fundamenty całej ziemi, podniesiony został na drzewie, dając wszystkim wiernym niezachwiane umocnienie, Panie, zbawczy oręż Twego krzyża, któremu kłaniając się, Ciebie wywyższamy na wieki.

Widząc drzewo krzyża, bardziej jaśniejące od blasku słońca, przyjdźcie, jaśniejąc postem, i teraz ucałujmy krzyż, czerpiąc świetlistą łaskę i odpędzając ciemność od wywyższających Chrystusa na wieki.

Ty jesteś, Słowo, które krew i wodę wytoczyło ze swego boku, wodę żywą i niezmienną, prowadzącą do życia wiecznego, Władco, wysuszającą potoki grzechu, przeto modlę się do Ciebie: Wysusz złe wypływy moich żądz.

Teotokion: Jako duchowe oczyszczenie rodzisz Boga spoczywającego w świętych, święta i czysta Bogurodzico, uświęcającego wszystkie krańce świata, przez pokłonienie się dzisiaj najświętszemu drzewu, do którego był przygwożdżony ciałem.

Inny hirmos: Aniołowie i niebios.

Przyjdźcie, ludzie, zobaczymy życiodajne drzewo, teraz przedłożone, na którym ciałem był przytwierdzony Chrystus, nasz Bóg, i z bojaźnią śpiewając, kłaniamy się jemu na wszystkie wieki.

Opiewamy trzyczęściowy krzyż jako obraz Trójcy i kłaniając się z bojaźnią, zawołajmy, błogosławiąc, śpiewając i wywyższając Chrystusa na wieki.

Błogosławimy Ojca i Syna, i Świętego Ducha, Pana.

Triadikon: Jeden Bóg jest bowiem Trójcą, ani Ojciec nie wszedł w synostwo, ani Syn nie przemienił w pochodzenie, ale według właściwości jedną Światłość Boga, Trzech sławię na wieki.

I teraz. Teotokion: Jedyna rodzisz dziewiczo, jedyna karmisz Dziecię bez małżeństwa, jedyna swego Stwórcę rodzisz i Władcę, chociaż jesteś i Matką, i Służebnicą, Tobie, Matko Dziewico, śpiewamy na wieki.

Chwała Tobie, Boże nasz, chwała Tobie.

Ślepym od urodzenia przywróciłeś wzrok swoim słowem, przeto znowu otwórz moje oślepienie oczu serca, abym ujrzał światłość Twoich nakazów, Chryste, na wieki.

Chwalimy, błogosławimy i kłaniamy się Panu, śpiewając i wywyższając Go na wieki.

Katabasja: Aniołowie i niebiosa siedzącego na tronie chwały i jako Boga nieustannie sławionego, błogosławcie, śpiewajcie i wywyższajcie Jego na wieki.

Pieśń 9

Hirmos: Błogosławiony Pan Bóg Izraela, który podniósł róg zbawienia w domu Dawida, dziecka swego, w którym nawiedził nas Wschód z wysoka i skierował nas na drogę pokoju.

Błogosławiony Pan Bóg Izraela, który krzyżem swoim zniszczył dawną klątwę i dał nam władczy krzyż, ucieczkę i mocny fundament, którym naszych wrogów będziemy teraz rozbijać, jak rogami.

Bezmiernymi złościami jestem owinięty jak pieluszkami i nie chcę dobrowolnie zrozumieć Twoich zbawczych ścieżek, Chryste, nawróć mnie Twoim krzyżem, rozwiewając moje omroczenie, ze względu na niewypowiedziane miłosierdzie Twojej łaskawości.

Źle naśladowałem pychę faryzeusza, strącony zostałem okropnym i bolesnym upadkiem, leżę ku podeptaniu przez wrogów, ale ulituj się nade mną i zbaw mnie, Chryste, który ze względu na miłosierdzie upokorzyłeś siebie jako najwyższy Król Chwały.

Teotokion: Wszystkie pokolenia błogosławią Ciebie, Czysta, Jezus bowiem jedyny rodzi się z Twego łona, który uczyni Tobie, Dziewico, młoda Dziewczyno, rzeczy wielkie, a Ty módl się do Niego, aby zbawił owczarnię i lud Twój.

Inny kanon.

Hirmos ten sam.

Błogosławiony Pan Bóg Izraela, który krzyżem swoim zniszczył dawną klątwę i dał nam krzyż ku pokłonienu, który z wiarą całując i opiewając nieustannie wyśpiewujemy Twoje wielkie miłosierdzie.

Chwałą Kościoła jesteś czcigodny krzyżu, orężu królów i całego świata nagrodą, uczynioną przez Boga, krzyżu, radości prawosławnych, stróżu świata, zachowaj i uświęć tych, którzy kłaniają się tobie.

Chwała. Triadikon: Trójco Święta, chwała Tobie, jednej czci jedności, Boska naturo, jedno królestwo budzące bojaźń, Ojczy, Synu z Duchem, Światłości

niedostępna dla wszystkich, Bóstwo niemające początku, zbaw służących Tobie, Stwórczo wszystkich.

I teraz. Teotokion: Jakże pod krzyżem mogła stać Twoja Owieczka, Jezusie, patrząc na swego Pasterza i Władcę, gorzko płacząc i z rozedrganym łonem wołała do Ciebie, Chryste: Cóż to za straszny widok? Życie, jakże umierasz?

Chwała Tobie, Boże nasz, chwała Tobie.

Boże, jak zbawiłeś kłaniającego się Tobie Manassesa, tak zbaw i mnie, kajającego się gorzkimi łzami i nie odwracaj się od Twego sługi, zdeprawowałem bowiem moją naturę, jak dawno temu Izrael, wszystkie dni moje żyjąc w nierządzie.

Katabasja: Błogosławiony Pan Bóg Izraela, który podniósł róg zbawienia w domu Dawida, dziecka swego, w którym nawiedził nas Wschód z wysoka i skierował nas na drogę pokoju.

Fotagogikon tonu.

Do psalmów pochwalnych dodajemy isomelos dnia, ton 8:

Wielce chwającego się faryzeusza, w pysze zamyślając mojej duszy osądzenie i poznawszy wyznanie grzechów pokornego celnika jako usprawiedliwienie, prędko odrzuć pierwszego troskę o cnoty, a drugiego przyjmij, wyznając czym zgrzeszyłeś. Podnieś się, unizając samą siebie przez pokorę i poskromienie pychy namiętności, od Chrystusa otrzymując wielkie miłosierdzie.

Męczennikom: Wielce trudziliście się, święci, przecierpiawszy zwycięskie męki od nieprawych, Chrystusa wyznając wobec królów, i odeszliście z tego życia, ale waszą mocą działacie w świecie i chorych uleczacie z ich słabości, módlcie się o zbawienie naszych dusz.

Chwała, i teraz. Teotokion: Obrona Twoja, Bogurodzico Dziewico, jest lekarstwem duchowym, do niej przybiegając uleczeni jesteśmy z chorób duchowych.

Na szóstej godzinie troparion proroctwa, ton 6:

Krzyżowi Twemu kłaniamy się, Władco, i święte zmartwychwstanie Twoje sławimy.

Prokimenon, Psalm 65, ton 6: Błogosławiony Bóg, który nie odtrącił modlitwy mojej, ani miłosierdzia swego ode mnie. Stichos: Błogosławcie, narody, Boga naszego.

Czytanie Proroctwa Izajasza (25, 1-9).

Panie, Boże mój wysławię Ciebie będę i opiewać będę imię Twoje, bowiem dokonałeś czynów przedziwnych, z dawna powziętych. Niech się stanie, Panie! Albowiem zamieniłeś miasta w stosy gruzów, warowne grody w rumowiska. Miasto nieprawych nie będzie odbudowane na wieki. Przeto błogosławi Ciebie lud ubogi i miasto ludzi skromnych będzie czcić Ciebie. Bo Tyś jest pomocnikiem pokornych i opieką słabych, wybawiasz ich od złych ludzi, opieką spragnionych i duchu ludzi skruszonych. Lud małoduszny i spragniony na Syjonie wybawiasz od ludzi nieprawych, którym go wydałeś. Pan Zastępów przygotowuje dla wszystkich ludów na tej górze ucztę radości, ucztę z wybornych win. Namaszcza mirrą głowy, wydasz wszystko narodom i oto Twój zamiar co do wszystkich narodów: zniszczy śmierć. Wtedy Pan Bóg otrze wszelką łzę z każdego oblicza, zdejmie hańbę z ludu swego na całej ziemi, bo

wyrzekły to usta Pana. I powiedzą w owym dniu: Oto nasz Bóg, któremu zaufaliśmy i nas wybawi. Oto Pan, w którym złożyliśmy naszą ufność, cieszymy się i radujemy z naszego zbawienia!

Prokimenon, Psalm 66, ton 6: Pobłogosław nas, Boże, Boże nasz, pobłogosław nas, Boże.
Stichos: Boże, ulituj się nad nami i pobłogosław nam.

We wtorek czwartego tygodnia postu wieczorem.

**Do: Panie, wołam do Ciebie, dodajemy sześć stichosów
i śpiewamy stichery isomelosy Triodionu. Ton 6:**

Prosomion: Całą odłożywszy.

Pośrodku ziemi cierpiałeś krzyż i mękę, Szczodry, dając wszystkim niecierpiętność i wybawienie, przez przepołowienie dzisiaj okresu postu. Przeto wszyscy przedkładamy do pokłonu krzyż i radośnie go całujemy, abyśmy wszyscy stali się godnymi, Słowo Boże, ujrzeć Twoje cierpienia i życiodajne zmartwychwstanie, oświeceni cnotami Bożymi.

Isomelos:

Martwy byłeś rozpostarty na krzyżu i włócznią przebity, żółcią pojony, wielce cierpliwy, który wody Merry, Władco, ręką Mojżesza zamieniłeś w słodycz, przeto modłę się do Ciebie i proszę: Zabierz z moich myśli gorzkie żądze i osłodziwszy mój rozum miodem pokuty, okaż mnie czcicielem Twojej czcigodnej męki.

Inna stichera, ton 1:

Prosomion: Dawno temu Mojżeszowi.

Dawno temu Mojżesz przedstawiał go swoimi dłońmi, gdy zwyciężał Ameleka, a dzisiaj wielki krzyż widząc przedłożony przed naszymi oczyma, ludzie, z bojaźnią dotknijmy go w czystości rozumem i ustami, na nim bowiem został podniesiony Chrystus, który uśmiercił śmierć i wszystkich uczynił godnymi tej łaski, przeto sławiąc Zbawcę wszystkich w pieśniach natchnionych przez Boga, modlimy się, aby osiągnąć także zbawcze zmartwychwstanie.

Inne stichery isomelosy. Ton 1:

Prosomion: Daleś znak.

Przyjdźcie, pokłońmy się pośrednikowi naszego życia, dzisiaj okazanemu drzewu, krzyżowi Chrystusa naszego Boga, przez który została zniewolona śmierć i nam upadłym jawnie okazane zostało zmartwychwstanie, wołając do Wybawiciela: Dobrowolnie za nas ucierpiałeś, aby wszystko zbawić, Boże nasz, chwała Tobie.

Jako władzę niezwyciężoną chrześcijanom dano nam Twój krzyż, Zbawco nasz, którym zwycięża się mnóstwo obcych narodów i pokojem ocienia Twój Kościół, wysławiający krzyż. Całując teraz krzyż, gorąco wołamy do Ciebie: Uczyn nas godnymi losu Twych świętych.

Oczyściwszy łzami duchowe uczucia i oczyściwszy się przez post, przyjdźcie, pokłońmy się drzewu krzyża, przez które likwidowane są wstrzemięźliwością zgubne dla duszy szaly namiętności ciała, wołając do

Ukrzyżowanego: Pozwól nam pokłonić się, Zbawco, Twemu powstaniu po trzech dniach.

Chwała, i teraz. Ton 8: Dzisiaj Władca stworzenia i Pan Chwały jest przygważdżany do krzyża i przebijany jest Jego bok, słodycz Kościoła kosztuje żółci i octu, nakrywany jest koroną cierniową Ten, który niebo pokrywa obłokami. W szatę hańby jest ubierany i policzkowany ręką stworzoną z gliny Ten, który ręką stworzył człowieka. Po plecach bity jest Ten, który niebo odziewa obłokami. Przyjmuje oplucie i rany, drwiny i policzkowania, wszystko znosi ze względu na mnie osądzonego, Wybawiciel mój i Bóg, aby wybawić świat z oszustwa, jako łaskawy.

Opuszczamy Meneę i kanon świętemu odmawiamy na powieczerzu.

Prokimenon, Psalm 67, ton 6: Śpiewajcie Panu, grajcie imieniu Jego. **Stichos:** Czyńcie drogę Temu, który wstąpił nad zachód.

Czytanie Księgi Rodzaju (9, 8-17).

Rzekł Bóg do Noego i do jego synów: „Oto Ja zawieram przymierze z wami i z waszym potomstwem, które po was będzie, i z wszelką duszą żyjącą na ziemi: z ptactwem, ze zwierzętami domowymi i wszystkimi zwierzętami polnymi, jakie są przy was, ze wszystkimi, które wyszły z arki. Zawieram z wami moje przymierze, tak iż nigdy już nie zostanie zglądzona wodami potopu żadna dusza żyjąca i już nigdy nie będzie potopu niszczącego ziemię”. I rzekł Pan Bóg do Noego: „A to jest znak przymierza, które ja zawieram z wami i każdą duszą żyjącą, jaka jest z wami, na wieczne czasy: Łuk mój kładę na obłoki i będzie znakiem wiecznego przymierza między Mną a ziemią. A gdy rozciągnę obłoki nad ziemią i gdy ukaże się łuk mój na obłokach, wtedy wspomnę na moje przymierze, które zawarłem z wami i z wszelką duszą żyjącą. I nie będzie już nigdy wód potopu na zniszczenie wszelkiego ciała. Gdy będzie łuk mój na obłokach i zobaczę go, wspomnę na przymierze wieczne między mną a ziemią, między wszelką istotą żyjącą w każdym ciele, które jest na ziemi”. Rzekł Bóg do Noego: „Oto znak przymierza, które zawarłem między Mną a wszystkimi istotami, jakie są na ziemi”.

Prokimenon, Psalm 68, ton 6: Zbawienie Twoje, Boże, niech mnie ogarnie. **Stichos:** Niech ujrzą ubodzy i rozradują się.

Czytanie Księgi Przysłów (12, 8-22).

Usta mądrego są chwalone przez ludzi, a przewrotny będzie w pogardzie. Lepiej być prostym i mieć pracę, niżeli pysznić się niemając chleba. Sprawiedliwy miłuje dusze swych bydła, a łona nieprawych są bez miłosierdzia. Kto uprawia swoją ziemię, ten nasyci się chlebem. Kto ugania się za marnością, ten jest pozbawiony rozumu. Kto jest pełen słodyczy przebywając ze złymi, ten porzuci swoją chwałę na rzecz niesławy. Pragnienia nieprawych są złe, korzeń pobożnych jest mocny. Z winy swych ust nieprawy wpada w sieci grzeszników, a sprawiedliwy ich uniknie. Kto łagodni patrzy, ten dozna zmiłowania, a spotykający w bramie znieważy dusze. Z owoców ust dusza męża napełni się dobrami, zapłata warg jego będzie mu dana. Głupi uważają swą drogę za słuszną, a rozważny słucha rad. Głupi swój grzech rozpowie od razu, a

roztropny ukrywa swoją hańbę. Prawdomówny mówi, co słuszne, a świadek fałszywy oszukuje. Ci, którzy mówią nierozważnie, ranią jak mieczem, a język mądrych ulecza. Wargi prawdomównego głoszą świadectwo, fałszywy świadek ma język kłamliwy. Podstęp jest w sercu knujących zło, a pragnący pokoju rozwesela się. Nic, co nieprawe, nie jest miłe sprawiedliwemu, a nieprawi napełnią się złem. Obrzydłe są Panu wargi kłamliwe, a w prawdomównych ma upodobanie.

Na stichownie isomelos, ton 3:

Zwyciężając celnika w grzechach nie dorównuję mu w pokucie, faryzeusza zaś nie zdobywszy poprawy naśladowuję pychę. Ty doskonałością Twojej pokory, Chryste Boże, pokonałeś na krzyżu pychę biesowską, uczyni mnie obcym złości pierwszego i szaleństwa drugiego, umocniwszy w duszy dobre zamiary obu, i zbaw mnie.

Męczennikom: Prorocy i apostołowie Chrystusowi, i męczennicy, nauczyliście nas śpiewać Trójcy jednoistotnej i oświeciliście zbłąkane narody, uczyniwszy synów ludzkich współnikami aniołów.

Chwała, i teraz. Isomelos, ton 5: Całe stworzenie widząc Ciebie na krzyżu nagim wiszącego, Stwórcę i Twórcę wszystkich, zmieniło się ze strachu i płakało. Słońce omroczyło swoją światłość i ziemia zachwiała się, kamienie rozpadły się i rozdarła się zasłona świątyni, martwi powstali z grobów i przeraziły się moce anielskie, mówiąc: O, cudzie! Sędzia jest sądzony i pragnie cierpieć za zbawienie świata, i odnowienie.

W środę czwartego tygodnia postu na jutrzni,

triadikon tonu. Po pierwszej recytacji Psalterza katzyma poetycka z Oktoechosy.

Po drugiej recytacji Psalterza katzyma poetycka kyr Józefa. Ton 6:

Prosomion: Nadziejo świata.

Czas wstrzeźliwości uświęcany jest przez przedłożony do pokłonu czcigodny i Boży krzyż, przystąpmy z czystym sumieniem, zaczerpnijmy uświęcenie i oświecenie, i z bojaźnią zawołajmy: Przyjacielu człowieka, Zbawco nasz, chwała Twojej łaskowości.

Chwała, i teraz. Stauroteotokion. Isomelos:

Stojąc przy krzyżu Matka nieznająca małżeństwa do zrodzonego z Niej bez nasienia Syna wołała: Miecz przeszedł moje serce, o Synu! Nie mogę patrzeć na Ciebie, powieszzonego na drzewie, przed którym wszystko drży jako przed Stwórcą i Bogiem. Wielce cierpliwy, chwała Tobie.

Po trzeciej recytacji Psalterza katzyma poetycka kyr Teodora. Ton 1:

Prosomion: Zropaczona.

Oświeciwszy się cnotami, przystąpmy zdobywszy czystość wstrzeźliwości, i pokłońmy się czcigodnemu krzyżowi, wołając: Uświęć nasze dusze i ciała, pozwól też nam pokłonić się Twojej preczystej męce, jedyny Boże wszystkich, daj też nam Twoje miłosierdzie.

Chwała, i teraz. Stauroteotokion:

Prosomion: Żołnierze strzegący Twego grobu.

Najczystsza Matka widząc Ciebie, Chryste, martwym rozpostartym na krzyżu, wołała: Synu mój, współniemający początku z Ojcem i Duchem, jakże niewypowiedziana jest Twoja Opatrzność, przez którą zbawiłeś, Szczodry, dzieło przezczystych rąk Twoich.

Kanon krzyża, który ma akrostych: Najzczigodniejszemu pokłońmy się drzewu.

Poemat Teofanesa. Ton 1:

Pieśń 1

Hirmos: Otworzę me usta i napelnię się duchem, zaśpiewam mój poemat Matce Króla, świetliście zatryumfuję, i ciesząc się wyśpiewam wszystkie Twoje cuda.

Oczyściwszy się postem, pokłońmy się świętemu drzewu, na którym Chrystus rozpostarł dłonie, zwyciężając wrogie moce, ku chwale i sławie Wszchemogącego.

Widząc leżący przed wami zbawczy krzyż, dający uświęcenie, przystąpmy do niego, oczyściwszy ciało i serce, i zaczerpnijmy zbawczej łaski.

Oczyść mnie ogniem Twoich przykazań, Przyjacielu człowieka, i pozwól mi teraz ujrzeć Twoje zbawcze cierpienia oraz pokłonić się im, odgrodzonemu przez krzyż i zachowanemu.

Teotokion: Widząc podniesienie Ciebie na krzyżu, Przyjacielu człowieka, Twoja Rodzicielka płacząc wołała: Jakże to jesteś sądzony, który chcesz wszystkich sądzić, Pan Chwały widziany jest jako powieszony.

Pieśń 3

Hirmos: Bogurodzico, żywe i nieskalane źródło, umocnij tych, którzy Tobie śpiewają, i w Twej Boskiej sławie uczyni godnymi wieńców chwały.

Oczyściwszy wodą postu serca, obejmijmy z wiarą drzewo krzyża, na którym Chrystus wisząc wytoczył nam wodę przebaczenia, jako łaskawy.

Uskrzydliwszy żaglem krzyża zbawczy korab, przepołowiliśmy okres postu, Mesjaszu Jezu Chryste, którym doprowadź nas do przystani Twojej męki.

Mojżesz przedstawiał ciebie na górze wrogom na zgubę, krzyżu, my zaś wyobrażamy ciebie sercem i widząc ciebie kłaniamy się zwyciężając twoją mocą bezcielesnych wrogów.

Teotokion: Twoim pragnieniem był człowiek, Boże i Stwórco wszystkich, a teraz widzę Ciebie wiszącym na krzyżu, Zbawco mój, Chryste – mówiła Twoja Rodzicielka, mając zranione serce.

Trójpieśń, ton 6.

Pieśń 3

Hirmos: Pan wszystkich.

Pan wszystkich i Stwórcą Bóg, pośrodku ziemi został podniesiony na krzyżu, podnosząc do siebie ludzką naturę, upadłą ze złej namowy wroga, przeto Ciebie z wiarą sławimy, umocnieni Twoim cierpieniem.

Oczyściwszy zmysły światłością postu, duchowymi promieniami krzyża, zostaliśmy obficie oświeceni, wierni, i widząc z bojaźnią przedłożony dzisiaj krzyż, całujemy go czystymi wargami, ustami i sercem.

Miejsu na którym stały nogi Chrystusowe, pokłońmy się krzyżowi Bożemu, prosząc o umocnienie na opoce Bożych przykazań nóg naszej duszy, kierując jej stopy na drogę pokoju łaską Bożą.

Teotokion: Przyszedłeś, Chryste, z niezameżnej Dziewczyny, przyjąwszy od Niej uduchowione ciało i zniszczywszy Twoim krzyżem wroga, odnowiłeś zniszczoną ludzką naturę, przeto sławimy Twoją łaskawość.

Inny kanon. Ton 1.

Hirmos: Umocnij, Panie.

Wszystkie krańce ziemi, rozradujcie się w pieśniach, widząc wielbione drzewo, na którym był powieszony Chrystus i zraniony został diabeł.

Dzisiaj przedkładana jest życiodajna radość, przyjdźcie wszyscy, z bojaźnią pokłońmy się czcigodnemu krzyżowi Chrystusowemu, abyśmy przyjęli łaskę Ducha Świętego.

Chwała. Triadikon: Trójpromienne Słońce, trójjaśniejąca Światłości, Boże Ojczy, Synu i Święty Duchu, naturo niemająca początku i chwała, wybaw z nieszczęść tych, którzy Tobie śpiewają.

I teraz. Teotokion: Śpiewają Tobie zastępy anielskie, błogosławiono Bogurodzico, przez wszystkich wysławiana i Dziewico, z którymi teraz rodzaj ludzki wysławia Ciebie jako dziewiczą Oblubienicę.

Chwała Tobie, Boże nasz, chwała Tobie.

Idący dotknąć ciebie, życiodajny krzyżu, ma pełne bojaźni myśli i język, wiedząc, że na tobie została wylana Boża krew mego Pana.

Katabasja: Umocnij, Panie, Kościół Twój, który nabyłeś mocą krzyża Twego, którym zwyciężyłeś wrogów i oświeciłeś świat.

Katizmy poetyckie, ton 6. Isomelosy:

Dzisiaj spełnia się słowo prorockie, oto bowiem kłaniamy się na miejscu, gdzie stały Twoje nogi, Panie, i skosztowawszy drzewa zbawienia, dostępujemy wolności od grzesznych żądz, dla modlitw Bogurodzicy, jedyny Przyjacielu człowieka.

Chwała. Twój krzyż, Panie, został uświęcony, w nim bowiem dokonują się uzdrowienia chorych w grzechach, przeto przypadamy do ciebie, zmiłuj się nad nami.

I teraz. Gdy tylko podniesiono drzewo Twego krzyża, Chryste, zachwiały się fundamenty śmierci, Panie. Otchłań chętnie pochłonęła Ciebie i z szumem wypuściła. Objawiłeś nam Twoje zbawienie, Święty, i wysławiamy Ciebie, Synu Boży, zmiłuj się nad nami.

Pieśń 4

Hirmos: Jezus Najwyższy Bóg, który zasiada w chwale na tronie Bóstwa, przybywa w lekkim obłoku, i swoją najczystsza dłonią zbawia tych, którzy śpiewają: Chryste, chwała mocy Twojej.

Wyciągając skrzyżowane ręce i wyobrażając znak krzyża, dawno temu sławny Jakub błogosławił wnuków i znak zbawczego błogosławieństwa przechodzi na nas wszystkich.

Strzeżeni pieczęcią krzyża i przedłożywszy krzyż, całujemy go z radością Ducha, idąc ku zbawczym cierpieniom i umartwiwszy zgubne żądze ciała.

Obejmijmy ciebie, zbawczy orężu, niezwyciężone zwycięstwo, znak radości, na którym uśmiercono śmierć, przyozdabiając się chwałą na tobie przygwożdżonego, najczcigodniejszy krzyżu.

Teotokion: Widziany przeze mnie, widziany byłeś aniołom niedostępny, Jezusie, Synu mój, który ze mnie wziąłeś ciało, a teraz widząc Ciebie, przygwożdżonego na drzewie, płacząc – mówiła Matka Chrystusa.

Pieśń 5

Hirmos: Wszystko ułękło się Boskiej Twojej chwały, Oblubienico niezaślubiona, Ty bowiem nosiłaś w swym łonie Boga rządzącego wszystkimi rzeczami i zrodziłaś Przedwiecznego Syna, który daje zbawienie wszystkim Ciebie sławiącym.

Martwy byłeś przygwożdżony na krzyżu, Życie wszystkich i zbawienie. Pozwól nam przeto oczyszczoną duszą objąć krzyż, Zbawco, i radując się ujrzeć Twoje zbawcze cierpienia.

Przed tobą stoją w strachu zastępy bezcielesnych, drzewo życiodajne, na tobie bowiem Chrystus wylał czcigodną swoją krew, promienie wypuszczając z daleka niesie nieskończoną zgubę biesom.

Zranionego wrazym orężem, ulecz mnie Twoją krwią, Słowo, i szybko rozedrzyj włócznią spis moich grzechów, wołam do Ciebie, zapisując mnie w księgach zbawionych, jako łaskawy.

Teotokion: Dojrzała kiści winogron, jakże zawisłaś na krzyżu? Słońce Chwały, jakże gdy zostałeś podniesiony, omroczył się blask słońca, Zbawco, męką Twoją? – Owieczka, która Ciebie zrodziła, dawno temu wołała do Ciebie, wykrzykując macierzyńsko.

Pieśń 6

Hirmos: Obchodząc z łaski Boga to Boskie i chwalebne święto Bogurodzicy, przyjdźcie, zaklaszczmy w dłonie, sławiąc z wiarą zrodzonego z Niej Boga.

Najczcigodniejszy krzyżu Pański, postawiony wstrząsnałeś mieszkaniem otchłani, a dla wiernych stałeś się niezachwianym umocnieniem, znaną opieką.

Obfitując w cnoty obejmijmy Bożego drzewa życiodajne owoce, które wykiełkowały, rozciągnięty na nim Jezusie, łożo rodząca owoce.

Opiewamy Twoją obfitą łaskawość, kłaniając się Twemu krzyżowi, włóczni i trzcinie, którymi zniszczyłeś mur wrogości, Szczodry.

Teotokion: Najczcigodniejsza zrodziła Ciebie, rzekę życiodajną, jako źródło naszego odrodzenia, rozciągniętego na krzyżu i toczącego krople zbawienia.

Katabasja: Zawołaj, przedstawiając pogrzeb na trzy dni, proroku Jonaszu, modląc się w wielorybie: Ze zniszczenia wybaw mnie, Jezu, Królu Mocy.

Kontakion, ton 7. Isomelos: Przed nikim już płomienny oręż nie chroni bram Edenu, na nie bowiem przyszło przesławne zespolenie drzewa krzyża, ościń śmierci i zwycięstwo otchłani zostały przepędzone, stanąłeś bowiem, Zbawco mój, wołając do będących w otchłani: Znowu wejdźcie do raj.

Ikos: Trzy krzyże postawił Piłat na Golgocie, dwa łotrom i jeden dla Dawcy Życia, co widząc otchłań rzekła do będących w dole: O słudzy moi i moce moje! Kto wbił gwoździe w moje serce i nagle przebił mnie drewnianą włócznią? Rozrywa mnie wewnętrzny ból, mam zranione łono, moje uczucie trwożą mego ducha, jestem zmuszony oddać Adama i będących od Adama, danych mi przez drzewo, a to drzewo znowu wprowadza ich do raj.

Pieśń 7

Hirmos: Nie zechcieli adorować stworzeń w miejsce Stwórcy, przyjaciele Boga, lecz mężnie pokonawszy ogniste pokuszenie, śpiewali pełni radości: Ty jesteś godny wszelkiej chwały, Panie i Boże ojców naszych, błogosławiony jesteś!

Siekiera, którą Elizeusz wziął z Jordanu, Chryste, okazywała krzyż, którym z głębin marności wyciągnąłeś pogan, śpiewających: Ojców Panie i Boże, błogosławiony jesteś.

Ze zrodzonymi z ziemi radują się niebiosa w pokłonieniu się Twemu krzyżowi, przez Ciebie bowiem nastąpiło zjednoczenie aniołów i ludzi, Wszehmocny, śpiewających: Panie Boże, błogosławiony jesteś.

Cyprys jako miłosierdzie, cedr jako wiarę wonną, a jodłę jako prawdziwą miłość przynosząc, pokłońmy się krzyżowi Pańskiemu, sławiąc przygwożdżonego na nim Zbawiciela.

Teotokion: Nie zachwiałszy niebiosami w Twoim łonie zamieszkał Bóg, wybrany grodzie Boży, gdy zaś wisiał na krzyżu, zadrżało stworzenie. Módl się do Niego, abym mógł się zachować na Jego niewzruszonej opoce.

Pieśń 8

Hirmos: Pobożne dzieci w ognistym piecu zostały zbawione przez zrodzenie Bogurodzicy, wtedy zwiastowane przez obraz, a teraz spełnione. Ono to podnosi wszystkich śpiewających: Wszystkie dzieła Pańskie, śpiewajcie Panu i wywyższajcie Go na wieki.

Rozpostarłeś ręce na drzewie, rozwiązując grzech niepowstrzymania rąk, włócznią bowiem zostałeś przebity, czym zraniłeś walczącego, zółci zakosztowałeś, wybawiwszy z rozkoszy złości, Panie, octem zostałeś napojony, wszystkich radości.

Przystąpiwszy z czystym rozumem i sumieniem radośnie pokłońmy się, przed nami czcigodne i święte drzewo, na którym Chrystus podjął hańbiącą śmierć, otaczając chwałą tych, którzy przed przestępstwo pozbawili się czci.

Ożyw mnie, Panie, zmarłego przez drzewo grzechu i pogrzebanego przez zakosztowanie rozkoszy, podnieś mnie leżącego, okaż mnie czcicielem Twoich cierpień i uczestnikiem Twego powstania oraz dziedzicem tych, którzy Ciebie umiłowali.

Teotokion: Widząc Ciebie podniesionego, bez piękna w cierpieniu, niemającego postaci, którego wcielonego znała przecież jako piękniejszego od synów ludzkich, wołała najczcigodniejsza Dziewica: Ty Jednorodzony Synu, okaż Twoją chwałę, Zbawienie wszystkich.

Inny hirmos: Za prawa ojców błogosławieni młodzieńcy w Babilonie narażając się na niebezpieczeństwo króla opluli rozkazy szaleńcze i połączeni nie zostali spaleni ogniem, Władcy Bogu godną śpiewając pieśń: Panu śpiewajcie dzieła i wywyższajcie Go na wszystkie wieki.

W dobrowolnie południe ukrzyżowany zostałeś pośrodku ziemi i krańce ziemi wyrwałeś z gardzieli węża, Szczodry. Przeto w połowie Bożego postu kłaniając się, sławimy Twój czcigodny krzyż, Panu śpiewając i wywyższając na wieki.

Znaku radości, oreżu nienaruszony, murze obronny Kościoła, chwało męczenników, upiększenie apostołów, umocnienie biskupów, umocniwszy osłabłą moją duszę, pozwól pokłonić się i śpiewać Tobie, wołając: Panu śpiewajcie dzieła i wywyższajcie na wszystkie wieki.

Łkam i płaczę, gdy pomyślę o nieuniknionym Sądzie, wielce cierpliwy, na którym będę sądzony. Przeto oszczędź mnie i ulży ciężarowi mojej duszy, abym radując się wołał: Panu śpiewajcie dzieła i wywyższajcie na wszystkie wieki.

Teotokion: Tajemniczo zapłonął krzew, obrazując przewyższające rozum Twoje zrodzenie, nieskalana Dziewico, bowiem jak ów krzew pozostałaś niespalona rodząc ogień, Chrystusa Zbawcę, podniesionego na krzyżu. Módl się do Niego, abym został wybawiony z wiecznego ognia, wołając: Panu śpiewajcie dzieła i wywyższajcie na wszystkie wieki.

Inny hirmos: Dzień ten dniem świętym nazwano, pierwszym tygodnia, Królową i Panią, wszystkich świąt świętem, uroczystości uroczystością, w której błogosławimy Chrystusa Pana na wieki.

Przyjdźcie oczyszczeni przez post, ucałujmy z miłością leżący przed nami krzyż, jest bowiem dla nas skarbnicą uświęcenia i mocy, przeto śpiewamy jemu na wieki.

Ten wielki krzyż z trzech części, widziany jako mały, jest większy od niebios mocą swoją i zawsze podnosi ludzi do Boga, a na nim błogosławimy Chrystusa na wieki.

Błogosławimy Ojca i Syna, i Świętego Ducha, Pana.

Triadikon: Sławiąc jedną Istotę w trzech zarysach nie sławię po kolei Trzech, ani też nie przekreślam postaci, Ojca i Syna z Duchem, jeden bowiem nad wszystkimi jest Bóg w Trójcy.

I teraz. Teotokion: Jedyna wśród matek okazałaś się Dziewico, Boża Oblubienico Mario, bez męża rodzącą Zbawcę Chrystusa, zachowawszy pieczęć czystości, uwielbiamy Ciebie na wieki.

Chwała Tobie, Boże nasz, chwała Tobie.

To najświętsze drzewo niech będzie uczczone, które dawno temu prorok kazał włożyć w chleb Chrystusowy, wołając do Izraelitów, którzy Go ukrzyżowali, a my Go wywyższamy na wszystkie wieki.

Chwalimy, błogosławimy i kłaniamy się Panu, śpiewając i wywyższając Go na wieki.

Katabasja: Kiedyś wielki wśród proroków Daniel rozpostarł ręce w kształcie krzyża, wrzucony do jamy z lwami uratował się nieuszkodzony, błogosławiąc Chrystusa Boga na wieki.

Pieśń 9

Hirmos: Niechaj wszyscy zrodzeni z ziemi radują się, trzymając zapalone swoje lampy, i niech wszystkie niematerialne moce obchodzą z chwałą święto Bogurodzicy, wołając: Raduj się, Łaski Pełna, zawsze Dziewico, najczystsza Bogurodzico.

Włócznieją został otwarty Twój bok, źródło toczące mi odpuszczenie grzechów. Na drzewie zostałeś przygwożdżony, pośrodku ziemi przez drzewo usuwając osądzenie, Przyjacielu człowieka, które my teraz całujemy w połowie postu, opiewając Twoją łaskawość.

Z miłości toczcie góry słodycz i pagórki radość, drzewa zaś polne, cedry libańskie weselcie się, ze względu na kłanianie się dzisiaj życiodajnemu krzyżowi, rozradujcie się prorocy, męczennicy, apostołowie i duchy sprawiedliwych.

Wejrzyj na lud i dziedzictwo Twoje, Panie, z bojaźnią śpiewające Tobie, który przecierpiałeś dobrowolną śmierć, abym nie zniszczył Twojej łaskawości

beźmierną ilością naszych złości, lecz zbaw wszystkich nas, najłaskawszy, krzyżem Twoim, jako Przyjaciel człowieka.

Teotokion: Zrządzeniem Twoim chwiejesz widzialnym światem, krzyżowany, gdy zawisłeś, a Bogurodzica płacząc mówiła: Chcąc zniszczyć cierpieniami pełen żądzy zamysł pierwszego stworzonego, Chryste, i uleczyć łaską jego zranienie.

Inny hirmos: Nikt nie pojmuje.

Dawno temu Elizeusz z rzeki siekierę wyciągnąwszy drzewem tym przedstawił cię, krzyżu, życiodajne drzewo, przez które przygwożdżony na tobie Chrystus wyprowadził ludy z głębi bałwochwalczego biesowania. Przeto kłaniając się tobie, sławimy Jego panowanie.

Promienie słoneczne zamieniły się w ciemność, Zbawco, przy Twoim ukrzyżowaniu, zgasła jasność księżyca i wszystkie żywioły z przerażenia zmieniły się. Przeto wołam do Ciebie: Moje myśli, zmienione przez ciemność żądz, Słowo, przemieniwszy Twoją prawicą, oświeć i zbaw mnie.

Twoją raną ulecz żądze mojej duszy, któryś przez przebicie Twego boku powstrzymał bolesne przebicia biesów. Gwoźdźmi Twoimi, Chryste, przygwoźdź pragnienia rozkoszy i żądz, dając mi bez żądz pokłonić się Twoim czcigodnym cierpieniom i zmartwychwstaniu.

Teotokion: Pięknego cnotami zrodziła Ciebie piękna Dziewczyna, którego widząc bez piękna w cierpieniu, niemającego postaci, Zbawco, łkając mówiła: Dziwię się Twojej pokorze, przewyższającej rozum, Synu mój, przez którą zbawiasz upokorzoną naturę ludzką.

Inny hirmos: Zajaśniej, zajaśniej, Jerozolimo Nowa! Bo chwała Pańska w tobie powstała. Tańcz i wesel się, Syjonie, a Ty, o święta Bogurodzico, raduj się w Zmartwychwstaniu Twego Syna.

Pospieszajcie i rozpromieńcie się, wszyscy ludzie Boży, widząc leżące przed nami drzewo krzyża, całując je z bojaźnią, i przyjmijcie radość, zawsze sławiąc podniesionego na nim Pana Chwały.

Ty jesteś Bożym orężem mego życia, krzyżu, Władca wstąpił na cię, aby mnie zbawić. Wytoczył krew i wodę, przebity w bok, którą przyjmuje radując się i sławiąc Jego.

Chwała. Triadikon: Trzy Osoby i jedna natura, kłaniam się Tobie, święte Bóstwo, Ojczy i Synu ze Świętym Duchem, jednej zasadzie, jednemu królestwu, rządzącemu wszystkim.

I teraz. Teotokion: Górą wielką, w której zamieszkał Chrystus, okazałaś się Dziewico, jak i śpiewał Boży Dawid: Przez nią wzniesiemy się na niebo, usynowieni przez błogosławionego Ducha.

Chwała Tobie, Boże nasz, chwała Tobie.

Boże berło, królewski krzyż, męstwo wojsk, z nadzieją na cię zwyciężamy nieprzyjaciół. Zawsze daj zwycięstwo nad barbarzyńcami tym, którzy kłaniają się tobie.

Katabasja: O Matko Dziewico i prawdziwa Bogurodzico, któraś bez nasienia zrodziła Chrystusa Boga naszego, który wstąpił ciałem na krzyż, Ciebie wszyscy wierni godnie z Nim teraz wywyższamy.

Fotagogikon tonu i eksapostilarion.

Prosimion: **Duchem.**

W połowie postu najczcigodniejsze drzewo wszystkich przyzywa do pokłonu tych, którzy cierpieniami swoimi godnie naśladują cierpienia Chrystusa. Przyjdźcie, wszyscy wierni, pokłońmy się drzewu budzącej bojaźń tajemnicy.

Stauroteotokion: Oblubienico dziewicza i najczcigodniejsza Matka Boga Słowa, wołając krzyczała, płakała i łkała: Czy taką radość przyniósł mi Gabriel w zwiastowaniu, Dziecię? Idź, spełnij niewypowiedzianą radę i Bożą Opatrzność.

Do psalmów pochwalnych dodajemy isomelosy dnia. Ton 8:

Przepełniwszy drogę poszczenia, wiodącą do Twego czcigodnego krzyża, pozwól nam zobaczyć Twój dzień, który widział Abraham i rozradował się, gdy z grobu wzgórza przyjął żywego Izaaka. Pozwól i nam, którzy przez wiarę zostaliśmy wybawieni od wroga i staliśmy się uczestników tajemnej wieczerzy, w pokoju wołających: Oświecenie i Zbawco nasz, chwała Tobie.

Męczennikom: Niezwyciężeni męczennicy Chrystusowi, którzy zwyciężyliście oszustwo mocą krzyża, przyjęliście łaskę wiecznego życia, nie ulękawszy się groźby oprawców, cierpieniami zranieni weseliliście się, a teraz z waszej krwi są uleczenia naszych dusz, módlcie się o zbawienie dusz naszych.

Chwała, i teraz. Przepełniwszy otchłań wstrzemięźliwości, przyjmijmy przystań zbawienia, czas Twojej dobrowolnej męki, Panie, ale jako łaskawy i szczodry pozwól nam także w pokoju ujrzeć dzień sławnego Twego zmartwychwstania, Przyjacielu człowieka.

Pokłon krzyżowi oddajemy na pierwszej godzinie, gdy śpiewamy przepisane stichery isomelosy niedzieli, ton 8: **Przyjdźcie, wierni, i ciąg dalszy z rozesłaniem.**

Na szóstej godzinie troparion prorocstwa, ton 6:

Krzyżowi Twemu kłaniamy się, Władco, i święte zmartwychwstanie Twoje sławimy.

Prokimenon, Psalm 69, ton 6: Niechaj się rozradują i rozweselą w Tobie wszyscy ci, co szukają Ciebie, Boże. **Stichos:** Niech się zawstydzą i okryją hańbą ci, którzy szukają duszy mojej.

Czytanie Proroctwa Izajasza (26, 21-27, 9).

Oto Pan wychodzi ze świętego miejsca, by karać mieszkańców ziemi, a ziemia ukaże krew, którą nasiąkła, i pomordowanych kryć dłużej nie będzie. W owym dniu Pan ukarze swym mieczem twardym, wielkim i mocnym, Drakona, węża płochliwego, Drakona, węża złego i zabije też Drakona będącego w morzu. W owym dniu będą pragnąć winnicy i śpiewać. Ja jestem miastem obronnym, miastem wojującym, na próżno napoję ją. Zniewolona bowiem zostanie nocą, za dnia upadną jej mury. Nie ma nikogo, kto by ją wziął. Któż mi postawi słup na niwie, abym strzegł? Z powodu wrogości odrzuciłem ją. Z tego powodu Pan stworzył wszystko, co zamierzył. Gdy spłonie, zawołają żyjący w niej: Zawrzyjmy pokój, zawrzyjmy pokój! Przyjdą dzieci Jakuba, wykielkuje i zakwitnie Izrael, zapełni się ziemia owocem jego. Czy tak uderzy, że sam się zrani? Czy zabije sam, aby zostać zabitym? Wadząc się i urągając wypuści ich. Czyż to nie ty zamyśliłeś w okrutnym duchu, aby zabić w gwałtownym

gniewie? Przeto zabrana będzie nieprawość Jakuba, będzie to błogosławieństwo Jego, gdy zabrane zostaną jego grzechy, gdy wszystkie kamienie ołtarzy zostaną skruszone na drobny proch. Nie będą już stać aszery ich, a stele ich zostaną porąbane, jak i lasy dalekie.

Prokimenon, Psalm 70, ton 6: Boże, w Tobie złożyłem nadzieję, niech nie będę zawstydzony na wieki. Stichos: W sprawiedliwości Twojej wybaw mnie.

✠ ✠ ✠ ✠ ✠ ✠ ✠ ✠ ✠ ✠

W środę czwartego tygodnia postu wieczorem.

Do: Panie, wołam do Ciebie, dodajemy dziesięć stichosów i śpiewamy te isomelosy oraz męczennikom i cztery z Menei. Isomelos. Ton 4:

Post, orędownik dobra, teraz wprowadził swoje przepołowienie, sprawiwszy radość minionymi dniami i zaproponowawszy korzyść z pozostałych. Czyni bowiem pomnożenie dobra, jego mnożenia. Przeto czyniąc radość dawcy wszystkich dóbr, Chrystusowi, zawołajmy: Ten, który ze względu na nas pościł i przecierpiał ukrzyżowanie, niech nam pozwoli bez osądzenia stać się uczestnikiem swojej Bożej Paschy, żyjącym w świecie i godnie sławiącym Ciebie z Ojcem i Duchem.

Inna stichera. Ton 5: Ci, którzy w tajemnicy dokonują dobrych czynów i oczekują duchowej odpłaty, nie okazują jej pośród targowisk i rozstajów, ale raczej noszą ją w sercu, a widzący wszystko, co tajemne, daje nam nagrodę za wstrzeźliwość. Spełnijmy post nie z markotnymi twarzami, ale modląc się nieustannie w izdebkach dusz naszych, zawołajmy: Ojcze nasz, któryś jest w niebiesiech, nie wwódź nas w pokuszenie, prosimy, ale zbaw nas ode złego.

Męczennikom: Mając duszę nienasyconą miłością nie odwróciliście się od Chrystusa, święci męczennicy, którzy przecierpieliście rozliczne rany cierpień, obaliliście zuchwałość oprawców, zachowaliście niezachwianą i nienaruszoną wiarę, i przeszliście na niebiosa. Przeto mając odwagę wobec Niego, proście o darowanie światu pokoju i naszym duszom wielkiego miłosierdzia.

Inne stichery, ton 1:

Prosomion: Chwalebni męczennicy.

Wszyscy obmyjmy dusze wodą postu i przystąpiwszy do czcigodnego i życiodajnego krzyża Pańskiego, z wiarą pokłońmy się, czerpiąc Boże oświecenie i zdobywając wieczne zbawienie, pokój i wielkie miłosierdzie.

Krzyżu, chwało apostołów, który otaczają księżstwa, moce i archaniołowie, wybawiaj tych, którzy kłaniają się tobie, z wszelkiej namiętności, i pozwól dobrze spełnić duchowe pole bitwy wstrzeźliwości oraz osiągnąć zbawczy dzień, w którym się zbawimy.

Inny isomelos, ton 7:

Prosomion: Dzisiaj czuwa.

Dzisiaj kłaniając się krzyżowi Chrystusa, zawołajmy: Raduj się, drzewo życia, które zniszczyłeś otchłań. Raduj się, radości świata i zwycięzco zniszczenia. Raduj się, odpędzający swoją mocą biesy, umocnienie wiernych, oręż niewzruszony, zachowaj i uświęć tych, którzy ciebie całują.

Cztery stichery z Menei. Chwała, i teraz. Isomelos, ton 8:

Dzisiaj niedotykalny w swej istocie dotykany jest dla mnie i cierpi męki, wyzwalając mnie z żądz. Ten, który światło dawał ślepym, jest opluwany przez nieprawę wargi i wydaje plecy na rany za niewolników. Widząc Go na krzyżu czysta Dziewica i Matka w bólu wołała: Biada mi, Dziecię moje, cóż Ty uczyniłeś? Piękniejszy od wszystkich ludzi okazujesz się bez oddechu, brzydkim, niemającym postaci, ani piękna. Biada mi, moja Światłości, nie mogę patrzeć na Ciebie śpiącego, ból targa moje łono i okrutny oręż przenika moje serce. Opiewam Twoje cierpienia, kłaniam się Twojej łaskawości. Wielce cierpliwie, chwalał Tobie.

Wejście. Pogodna Światłości.

Prokimenon, Psalm 71, ton 4: Błogosławiony Pan Bóg Izraela, który jeden czyni cuda. Stichos: Boże, sąd Twój przekaz królowi i sprawiedliwość Twoją synowi króla.

Czytanie Księgi Rodzaju (9, 18-10, 1).

Synami Noego, którzy wyszli z arki, byli Sem, Cham i Jafet. Cham zaś był ojcem Kanaana. Ci trzej byli synami Noego i od nich to zaludniła się cała ziemia. Noe był rolnikiem i on to pierwszy zasadził winnicę. Gdy potem napił się wina, odurzył się nim i leżał nagi w domu swoim. Cham, ojciec Kanaana, ujrzawszy nagość swego ojca, wyszedł i powiedział o tym dwóm swoim braciom. Wtedy Sem i Jafet wzięli płaszcz i trzymając go na ramionach swoich weszli tyłem i przykryli nagość swego ojca, twarzy zaś swych nie odwracali, aby nie widzieć nagości swego ojca. Kiedy Noe obudził się po odurzeniu winem, dowiedział się, co uczynił mu jego młodszy syn. I rzekł: „Niech będzie przeklęte dziecię Kanaan! Niech będzie sługą swych braci!” A potem dodał: „Niech będzie błogosławiony Pan, Bóg Sema! Niech dziecię Kanaan będzie jego sługą! Niech Bóg da i Jafetowi dużą przestrzeń i niech zamieszka w namiotach Sema, a Kanaan niech będzie mu sługą”. Noe żył po potopie trzysta pięćdziesiąt lat. I umarł Noe mając lat dziewięćuset pięćdziesiąt. Oto potomstwo synów Noego: Sema, Chama i Janeta, a po potopie urodzili się im synowie.

Prokimenon, Psalm 72, ton 4: Mnie zaś dobrze jest przyłgnąć do Boga. Stichos: Jak dobry jest Bóg Izraela dla prawych sercem.

Czytanie Księgi Przysłów (12, 23-13, 9).

Mąż rozumny jest tronem wiedzy, serce zaś niemądrych spotyka klątwy. Ręka gorliwych zdobędzie władzę, a leniwi będą w niewoli. Smutek dręczy serce męża sprawiedliwego, rozwesela je dobra wiadomość. Sprawiedliwy będzie miał przyjaciół, a myśli nieprawych nie utrzymają się długo, grzesznych spotka zło, droga nieprawych zwiedzie ich. Leniwy nie złowi zwierzyny, a mąż pilny zdobywa sobie bogactwo. Na drogach prawości jest życie, zaś sdrogi nieprawych wiodą do śmierci. Syn mądry posłuszny jest ojcu, a syn niepokorny osiągnie zgubę. Dobry mąż z owoców sprawiedliwości będzie spożywał, zaś dusze nieprawych zginą przedwcześnie. Kto ust swych strzeże, ten zachowa duszę swoją, a kto ma bezczelne wargi, ten zgubi sam siebie. Serce leniwego czeka bez skutku, a ręce mężnych są gorliwe. Sprawiedliwy nienawidzi słów przewrotnych, a występny postępuje źle i haniebnie. Sprawiedliwość strzeże

łagodnych, zaś nieprawych grzech czyni złymi. Niejeden udaje bogacza nie mając niczego, a inny udaje nędzarza, mając wielkie bogactwo. Bogactwo męża jest okupem za jego życie, ubodzy nie znoszą pogrózek. Światłość zawsze jaśniej prawym, a światłość nieprawych zgaśnie, dusze fałszywe zblądzą w grzechach. Sprawiedliwi litują się i okazują miłosierdzie.

I dalszy ciąg Liturgii uprzednio poświęconych Darów.

Od tego dnia kapłan (lub diakon, jeśli jest) zaczyna drugą ektenię za przygotowujących się do chrztu i odmawia ją aż do Wielkiej Środy, z wyjątkiem sobót i niedziel.

✠ ✠ ✠ ✠ ✠ ✠ ✠ ✠ ✠ ✠

W czwartek czwartego tygodnia postu, na jutrzni,

triadikony wypadającego tonu. Po pierwszej recytacji Psalterza kacyzmy poetyckie Oktoechosy.

Po drugiej recytacji Psalterza mówimy kacyzmę poetycką kyr Józefa, ton 1:

Prosomion: **Chór anielski.**

Umacniani mocą krzyża, całe wraże oszustwo zniszczyliście, sławni apostołowie, orędownicy za duszami naszymi. Przeto dzisiaj radując się z adoracji krzyża módlcie się za nami do jedynego Przyjaciela człowieka.

Chwała, i teraz. Teotokion: Mario, czcigodne mieszkanie Władcy, podnieś nas, upadłych w przepaść strasznej rozpacz, grzechów i smutków, Ty bowiem jesteś zbawieniem i pomocą grzeszników, i władcym orędownictwem oraz zbawiasz sługi Twoje.

Po trzeciej recytacji Psalterza kacyzma poetycka kyr Teodora, ton 7:

Prosomion: **Panie, jesteśmy.**

Panie, widząc dzisiaj Twój krzyż, leżący przed nami, przystąpmy z wiarą, ze śpiewami i pieśniami, całując go w bojaźni i radości. Uświęć Twoje sługi, daj pokój Twemu światu przez okazanie krzyża, jedyny wielce miłosierny.

Chwała, i teraz. Teotokion. Isomelos:

Panie, jesteśmy Twoim ludem i owcami Twego pastwiska, zbłąkanymi przez zniszczenie, nawróć nas, zbierz rozproszonych jak Pasterz, zmiłuj się nad Twoją owczarnią, Przyjacielu człowieka, ulituj się dla modlitw Bogurodzicy, jedyny Bezgrzeszny.

Kanon Menei i **trójpieśń** kyr Józefa. Recytujemy pieśń biblijną. Ton 1:

Pieśń 4

Hirmos: W Boskiej straży niechaj stanie między nami Habakuk, Boski mówca, i niech nam pokaże anioła jaśniejącego mówiącego wyraźnie: Dzisiaj światu zbawienie, bo Chrystus powstał wszechwładny.

Łaskę uświęcenia daj nam, święty krzyżu, umocnienie i chwało apostołów, przedłożony dzisiaj całej ziemi dla pokłonu, łagodząc nam czas postu.

Mojżesz obrazując przyszłość rozpostarł ręce i zwyciężył Ameleka, a my jego naśladowując rozpościeramy ręce, aby zwyciężyć przez post i modlitwy pułki biesowskie, zawsze z zawiścią walczące z nami.

Bożym pługiem krzyża przeoraliście ziemię, Boży uczniowie, okazując ją przynoszącą owoce, kiełkującą pobożnością, przeto wysławiając was głosami modlitewnymi, zawsze sławimy Chrystusa.

Teotokion: Matko łaskawego Boga, zmiłuj się nad moją duszą, którą z pokusy Złego przez złe obyczaje uczyniłem pełną złości, nieszczęsną, abym jako przyczynę zbawienia zawsze słał Ciebie w pieśniach.

Inny kanon. Ton 7.

Hirmos: Przyjście Twoje w ciele głosząc, Chryste.

Dzisiaj przedkładany jest najświętszy krzyż, przystąpmy i całujmy go, jest bowiem rogiem naszego zbawienia.

Twoja łaska i Twoje wyobrażenie przychodzi, krzyżu Chrystusowy, przeganiając mnóstwo biesów, orężu niepokonany.

Chwała. Triadikon: Opiewam Ciebie jako jedną w naturze Trójcę w Hipostazach czcząc, Ojczy, Synu i Duchu Najświętszy.

I teraz. Teotokion: Zrodziłaś, najczystsza, niezamężna Dziewico, Boga trzymającego w dłoni krańce świata i Przedwiecznego.

Chwała Tobie, Boże nasz, chwała Tobie.

Apostołowie, orędownicy świata, módlcie się o nasze zbawienie, posiadających jako oręż krzyż Chrystusowy.

Katabasja: Przyjście Twoje w ciele głosząc, Chryste, prorok Habakuk wołał: Chwała Mocy Twojej, Panie.

Pieśń 8

Hirmos: Dzień ten dniem świętym nazwano, pierwszym tygodnia, Królową i Panią, wszystkich świąt świętem, uroczystości uroczystością, w której błogosławimy Chrystusa Pana na wieki.

Raduj się, krzyżu trójczęściowy i Boży, na którym jeden z Trójcy ciało nosząc został przytwierdzony, wybawił nas przygwożdżonych do głębiny niegodziwości, wywyższających Go na wieki.

Zdobywszy krzyż jako moc władczą, uczniowie Słowa wyzwolili z okrutnej władzy zniewolonych przez Złego, śpiewając: Ciebie wywyższamy na wieki.

Biada mi, gdyż ów straszny tron, na którym zasiadłszy, Słowo, okażesz uczynione przeze mnie tajemne rzeczy, Chryste, demaskując moją nieczułość, ale będąc miłosiernym z natury, oszczędź mnie wtedy.

Teotokion: Nie opuściwszy łona Ojca spocząłeś w łonie Dziewicy, aby wezwać rodzaj ludzki, którego podobieństwo ze względu na miłosierdzie nosił Jezus, przeto śpiewamy Tobie, ludzie, na wieki.

Inny hirmos: Jedynego niemającego początku Króla Chwały.

Czczymy Twój tydzień krzyża, oddając pokłon i kłaniając się tobie, czcigodnemu drzewu, wołamy: Śpiewajcie kapłani, ludzie wywyższajcie na wszystkie wieki.

O, cudzie! Królu wieków, pozwoliłeś nam, Twoim sługom, zobaczyć i pokłonić się drzewu, na którym zostałeś ukrzyżowany, przeto Tobie z bojaźnią śpiewamy na wieki.

Błogosławimy Ojca i Syna, i Świętego Ducha, Pana.

Triadikon: O jednoistotna, o Trójco Najświętsza, Ojczy, Synu i Najświętszy Duchu, Bóstwo, sławię Twoje nierozdzielne panowanie i wyśpiewuję jedno królestwo na wszystkie wieki.

I teraz. Teotokion: Temu, który stworzył Adama na swój obraz i przyszedł z jego natury, zniszczył dawną klątwę, śpiewajcie kapłani, ludzie wywyższajcie na wszystkie wieki.

Chwała Tobie, Boże nasz, chwała Tobie.

Dwunastostrunna fletnio kościelna, jako śpiewająca słowo mądrości, apostołowie, proście, aby opiewający was ujrzeni cierpienia Pańskie i śpiewali na wieki.

Chwalimy, błogosławimy i kłaniamy się Panu, śpiewając i wywyższając Go na wieki.

Katabasja: Jedynego niemającego początku Króla Chwały, którego błogosławią moce niebios i drżą zastępy anielskie, śpiewajcie kapłani, ludzie wywyższajcie Go na wieki.

Pieśń 9

Hirmos: Zajaśniej, zajaśniej, Jerozolimo Nowa! Bo chwała Pańska w Tobie powstała. Tańcz i wyskakuj, Syjonie, A Ty, o święta Bogurodzico, Raduj się W Zmartwychwstaniu Twego Syna.

Zajaśniej, świeć Kościele Boży zorzami krzyża, który nosisz przedłożony wszystkim wiernym do pokłonu. Ty zaś uniknij całego mnóstwa demonów, pełnych ciemności.

Mocą wstrzeźliwości jest Boży krzyż, pomocnik czuwających, umocnienie poszczących, obrońca walczących, przystąpmy do niego z wiarą, wierni, aby radośnie się pokłonić.

Fundamenty Bożego Kościoła Chrystusowego, umocnienie pobożności, wszystkich zachowajcie i umocnijcie na twardej opoce Tego, który wybrał przez, apostołowie chwalebni.

Teotokion: Ty, która przyjęłaś radość z głosem archanioła, teraz zniszcz zgubny dla duszy ból mego serca i daj płacz tworzący radość, abym odnalazł Bożą pociechę.

Inny hirmos: Ciebie, najczystsza Matkę i Dziewicę.

Ty, wyobrażane, najczcigodniejsze drzewo, dawno temu wody Merry osłodziłaś, Ty osłódź moją wstrzeźliwość, krzyżu Chrystusowy, dzisiaj adorowany.

Ty jesteś niezwykłym orężem królestwa, twierdzą wojska, umocnieniem senatu, krzyżu Chrystusowy, wszyscy w pieśniach ciebie uwielbiamy.

Chwała. Triadikon: Ciebie, niemającego początku Ojca i Władcę, i współniemające początku Słowo, i Ducha Świętego, wszyscy wierni pobożnie uwielbiamy.

I teraz. Teotokion: Ciebie, sławną i jedyną Bogurodzicę, która nieogarnione Słowo w łonie pomieściłaś i zrodziłaś w ciele, w pieśniach wysławiamy.

Chwała Tobie, Boże nasz, chwała Tobie.

Was, apostołowie ogniści, jako tych, którzy spalili wszelką rzecz oszustwa i zasadzili w świecie pobożność, w pieśniach wysławiamy.

Katabasja: Ciebie, najczystsza Matkę i Dziewicę, która nieogarnione Słowo pomieściła w łonie i zrodziła w Ciele, w pieśniach uwielbiamy.

Fotagogikon tonu.

Do psalmów pochwalnych dodajemy isomelos. Ton 7:

Naśladowujmy, wierni, pokutę celnika i nie chwalcmy się jak faryzeusz, ale z głębi serca zajęczmy do łaskawcy wszystkich Boga, On bowiem nakazał, mówiąc, że każdy kto się wynosi, będzie upokorzony, a upokarzający się zostanie wywyższony. Przeto jednomyślnie zawołajmy do Niego: Boże, oczyść nas grzesznych i zbaw nas.

Męczennikom: Tym samym żyjąc, na to samo patrząc, cierpięcicy męczennicy, znaleźliście tę samą drogę życia, śmierć za Chrystusa, gorliwie wyobrażając koniec jeden drugiego. O, cudzie! Skarbnice męki uprzedzając jeden do drugiego mówili: Jeśli nawet teraz nie umrzemy, to i tak umrzemy, i oddamy istnieniu to, co należy. Odrzućmy potrzebę żądzy chwały, te same mając zamiary, śmiercią kupmy życie, ich modlitwami, Boże, zmiłuj się nad nami.

Chwała, i teraz. Teotokion: Dla modlitw Bogurodzicy obdarz nasze życie pokojem, śpiewających Tobie, Miłosierny: Panie, chwała Tobie.

Na szóstej godzinie troparion prorocstwa, ton 6:

Krzyżowi Twemu kłaniamy się, Władco, i święte zmartwychwstanie Twoje sławimy.

Prokimenon, Psalm 73, ton 4: Bóg nasz, Król nasz przed wiekami uczynił zbawienie pośrodku ziemi. Stichos: Dlaczego, Boże, odrzuciłeś do końca?

Czytanie Prorocstwa Izajasza (28, 14-22).

Tak mówi Pan: Posłuchajcie słowa Pańskiego, mężowie uciemięzeni i książęta ludu w Jerozolimie. Jak mówicie: „Zawarliśmy przymierze z Otchłanią, i ze Śmiercią zrobiliśmy układ. Gdy się rozszaleje się burza, nas nie dosięgnie. Z kłamstwa uczyniliśmy nadzieję naszą i skryliśmy się pod fałszem”. Przeto tak mówi Pan: „Oto Ja kładę na Syjonie kamień, kamień drogocenny, wybrany, węgielny, czcigodny, do fundamentów założony, kto wierzy weń, nie będzie zawstydzony. I wezmę sobie prawo za nadzieję, a miłosierdzie za pion». Ale burza zmiecie mających próżną nadzieję w kłamstwie, albowiem nie ominie ich burza. Wasze przymierze ze Śmiercią zostanie zerwane, i nie ostoł się wasza nadzieja na Otchłań. Gdy przyjdzie burza nadciągająca, będziecie dla niej na zdeptanie. Gdy będzie przechodzić, pochwyci was. Albowiem przechodzić będzie każdego ranka i w nocy, błady strach na wieść o niej padnie. Nauczycie się słuchać uciskanych. Nie możemy walczyć, sami jesteśmy słabi, aby się zebrać. Zaiste, Pan powstanie przeciwko nieprawym jak góra, i będzie jak w dolinie Gibeońskiej. Z gniewem dokona dzieł swoich, dzieło przedziwne. Gniew jego spełni swe zadanie i zguba jest straszna. Nie radujcie się, żeby wasze pęta się nie zacieśniły. Słyszałem bowiem rzecz postanowioną przez Pana, Boga Zastępów, którą uczyni nad całą ziemią.

Prokimenon, Psalm 74, ton 4: Ja zaś będę się radował na wieki, zaśpiewam Bogu Jakuba. Stichos: Wysławiamy Ciebie, Boże, wysławiamy Ciebie.

W czwartek czwartego tygodnia postu wieczorem.

Do: Panie, wołam do Ciebie, dodajemy sześć stichosów i śpiewamy trzy isomelosey. Ton 4:

Prosomion: Daleś znak.

Stając się godnymi całować zawsze błogosławiony Twój krzyż, Panie, którym nas zbawiłeś, opiewamy Twoją łaskawość i modlimy się gorliwie do Ciebie, abyś wszystkim dał radość Twego zbawienia, Zbawco, który w pokucie dałeś nam ujrzeć Twoje powstanie i czcigodne cierpienia.

Śmierć przecierpiałeś rozpięty na krzyżu, który uśmierciłeś śmierć i martwych wskrzesiłeś życiodajnym słowem, przeto proszę Ciebie, ożyw moją duszę zmarłą przez grzech, Panie, dając mi rozrzewnienie i wybawienie ze zła w świętych Twoich dniach postu, Przyjacielu człowieka.

Inna stichera kyr Teodora, ton 4:

Prosomion: **Rozumnego diamentu.**

Twój święty krzyż pozwoliłeś nam radośnie widzieć i całować, prosimy Ciebie, Boże Zbawco nasz, abyśmy osiągnęli także Twoje preczyste cierpienia, umacniani postem, kłaniając się opiewali ukrzyżowanie, włócznię, gąbkę i trzcinę, przez które dałeś nam nieśmiertelność i podniosłeś do dawnej słodczy życia, jako Przyjaciel człowieka, przeto Ciebie sławimy teraz z dziękczynieniem.

Trzy isomelosy z Menei. **Chwała, i teraz. Teotokion.**

Prokimenon, Psalm 75, ton 8: **Złóżcie śluby i wypełnijcie je przed Panem Bogiem naszym. Stichos: Znany w Judei jest Bóg, w Izraelu wielkie imię Jego.**

Czytanie Księgi Rodzaju (10, 32-11, 9).

Oto plemiona synów Noego według ich pokrewieństwa i według narodów. Od nich to wywodzą się ludy na ziemi po potopie. Mieszkańcy całej ziemi mieli jedną mowę, czyli jednakowe słowa. A gdy wędrowali ze wschodu, napotkali równinę w kraju Szinear i tam zamieszkali. I mówili jeden do drugiego: „Chodźcie, wyrabiamy cegłę i wypalmy ją w ogniu”. A gdy już mieli cegłę zamiast kamieni i smołę zamiast zaprawy murarskiej, rzekli: „Chodźcie, zbudujemy sobie miasto i wieżę, której wierzchołek będzie sięgał nieba, i w ten sposób uczynimy sobie znak, zanim się rozproszymy po powierzchni całej ziemi”. A Pan zstąpił z nieba, by zobaczyć to miasto i wieżę, które budowali ludzie. I rzekł: „Są oni jednym ludem i mają jedną mowę, i to jest przyczyną, że zaczęli budować. A zatem w przyszłości nic nie będzie dla nich niemożliwe, cokolwiek zamierzą uczynić. Zejdźmy więc i pomieszajmy tam ich język, aby jeden nie rozumiał drugiego!” W ten sposób Pan rozproszył ich stamtąd po całej powierzchni ziemi. I tak nie dokończyli budowy tego miasta i wieży. Dlatego to nazwano je Pomieszanie, albowiem tam bowiem Pan pomieształ mowę mieszkańców całej ziemi i stamtąd też rozproszył ich Pan po całej powierzchni ziemi.

Prokimenon, Psalm 76, ton 8: **Głosem moim do Pana wezwałem, głosem moim do Boga, i wysłuchał mnie. Stichos: W dniu utrapienia mego szukałem Boga.**

Czytanie Księgi Przysłów (13, 20-14, 6).

Pragnienia pobożnych są słodczą duszy, a czyny bezbożnych są dalekie od rozumu. Kto chodzi z mądrymi, ten będzie mądry, a kto chodzi z głupimi poniesie szkodę. Zło doścignie grzeszników, a dobro doścignie sprawiedliwych. Mąż dobry zostawi dziedzictwo wnukom, a skarby nieprawych przypadną sprawiedliwym. Sprawiedliwi będą się rozkoszować bogactwem przez wiele lat,

zaś niesprawiedliwi szybko zginą. Kto żałuje różgi, ten nie kocha syna swego, a kto kocha go, ten gorliwie go karci. Mąż prawy ma w bród pożywienia, a dusze nieprawych cierpią głód. Mądre niewiasty budują domy, głupie zaś niszczą rękoma swoimi. Kto chodzi w prawdzie, lęka się Pana, a człowiek dróg krętych pozbawi się czci. W ustach głupców różga na ich pychę, a usta mądrych osłonią ich samych. Gdzie nie ma wołów, tam są puste żłoby, a gdzie jest wiele zboża, jest to zasługa mocy wołów. Prawdomówny świadek nie kłamie, kłamstwa szerzy świadek fałszywy. Kto poszukuje mądrości u złych ten jej nie znajdzie, użyteczne są myśli mądrych.

Na stichownie isomelos, ton 6:

Od Pana, który ze względu na ciebie upokorzył siebie aż do ukrzyżowania i śmierci, naucz się, duszo moja, z wywyższenia upokorzenia i z upokorzenia wywyższania, nie wywyższania się z cnót, ani też uważania się za sprawiedliwą, aby osądzać bliźniego jak chwalcący się faryzeusz, ale pamiętaj jedynie o zmazanych Twoich grzechach i wołaj jak celnik: Boże, oczyść mnie grzesznego, i zbaw mnie.

Męczennikom: Męczennicy Twoi, Panie, nie odrzucili Ciebie, nie odstępili od Twoich przykazań, dla ich modlitw zmiłuj się nad nami.

Chwała, i teraz. Stauroteotokion:

Prosomion: Po trzech dniach.

Najczcigodniejsza widząc Ciebie wiszącego na krzyżu, wołała: Cóż to za straszną widzę tajemnicę, Synu mój? Jakże Ty umierasz na drzewie, powieszony ciałem, Dawco Życia?

W piątek czwartego tygodnia postu na jutrzni,

triadikony tonu. Po pierwszej recytacji Psalterza kacyzma poetycka krzyża z Oktoechosou.

Po drugiej recytacji Psalterza kacyzma poetycka kyr Józefa. Ton 4:

Prosomion: Wzniesiony zostałeś na krzyżu.

Uświęcając czas wstrzemięźliwości, widziany jest najczcigodniejszy krzyż, któremu dzisiaj kłaniając się, zawołajmy: Władco, Przyjacielu człowieka, przy jego pomocy daj nam w rozrzewnieniu przejść pozostały czas postu i zobaczyc Twoje życiodajne cierpienia, przez które zostaliśmy wybawieni.

Chwała i teraz. Stauroteotokion: Ta, które Ciebie zrodziła w czasach ostatecznych, zrodzonego z Ojca niemającego początku, widząc wiszącego na krzyżu, wołała: Biada mi, upragniony Jezusie, wołam! Jakże Ty, wysławiany przez aniołów jako Bóg, teraz chcesz być ukrzyżowany przez nieprawych ludzi, Synu? Śpiewam Tobie, wielce cierpliwy.

Po trzeciej recytacji Psalterza kacyzma poetycka, ton 4:

Prosomion: Szybko przybądź.

Widząc teraz Twój najczystszy krzyż, Chryste, światłość dusz naszych, i jemu kłaniając się z radością, donośnie zaśpiewajmy: Chwała Tobie, który na nim zechciałeś zostać podniesionym. Chwała Tobie, przez krzyż oświeciłeś całe stworzenie. W nim nieustannie sławimy Ciebie pieśniami.

Stauroteotokion. Isomelos: Gdy Oblubienica dziewicza, Matka Twoja ujrzała Ciebie podniesionym na krzyżu, Słowo Boże, macierzyńsko płacząc głosiła: Cóż to za nowy i przedziwny cud, mój Synu? Jakże życie wszystkich łączy się ze śmiercią, pragnąc ożywić zmarłych, jako łaskawy?

Psalm 50. Kanon czcigodnego krzyża. Menea śpiewana jest na powieczerszu.

Kanon, który ma akrostych: Opiewajmy wszyscy uwielbiane drzewo. Ton 8:

Pieśń 1

Hirmos: Faraona prześladowcę na rydwanach pogrążyła niegdyś w morzu laska Mojżesza, na krzyża znak poraziwszy i rozdzieliwszy morze, uciekający zaś pieszo Izrael zbawiła, który zaśpiewał Bogu pieśń.

Przyszedłszy dzisiaj do krzyża Pańskiego, z czystym i pobożnym rozumem, przyjdźcie, pokłońmy się, leży bowiem przed nami, darując kłaniającemu się jemu zbawcze uświęcenie, światłość, chwałę i miłosierdzie.

Przed nami leży krzyż dający żywe dary i widziany wypuszcza jaśniejącą światłość łaski, przystąpmy i przyjmijmy oświecenie radości, zbawienie i odpuszczenie grzechów, przynosząc Panu chwałę.

Przed nami leży przedziwne dla patrzących zjawisko, czcigodny krzyż i jak źródło kipi Bożymi darami, utula grzechy, leczy choroby, umacnia rozumowanie tych, którzy czyści przychodzą do niego.

Laska siekająca morze wyobrażała zwycięstwo krzyża, przez który my z wiarą bez zatonięcia przepływamy przez niestałą wodę życia, unikając wszystkich strumieni grzechu i napełniając się Bożą ciszą.

Teotokion: Kiedy Ciebie, Dziecię, zrodziłam w niewypowiedziany sposób, uniknęłam bólów, a jakże teraz cała napełniłam się bólem? Widzę bowiem Ciebie wiszącego jako łotra na drzewie, któryś ziemię zawiesił bez podpory – mówiła Najświętsza, płacząc.

Pieśń 3

Hirmos: Ty, któryś na początku niebiosą myślą swą umocnił i ziemię założył na wodach, Chryste, umocnij mnie na opoce Kościoła, albowiem nie ma świętego poza Tobą, jedyny Przyjacielu człowieka.

Krzyż, dawca wszystkich łask, widziany jest jako adorowany i całe stworzenie świętuje w radości, oświecane łaską, uwielbiając dobrowolnie podniesionego na nim Boga naszego.

W połowie okresu wstrzeźliwości oświeceni światłością promieni krzyża uniknijmy omroczenia grzechów i zawołajmy: Oświecenie wszystkich, łaskawy Panie, chwała Tobie.

Śpiewamy Tobie, krzyżu, i całujemy ciebie z wiarą prosząc, abyś Twoją mocą wyrwał nas z wrogich sieci i skierował nas wszystkich, Ciebie czczących, do przystani zbawienia.

Teotokion: Widząc Życie zabite na krzyżu i nie mogąc znieść bólu łona, płakała czysta Dziewica, wzywając: Biada mi, Synu mój, jak Tobie odpłacił nieprawo lud?

Katyzma poetycka, ton 6: Tylko co postawiono drzewo Twego krzyża, Chryste, a zachwiały się fundamenty śmierci, Panie. Ty, którego chętnie pochłoneła

otchłań i wypuściła z przerażeniem, objawiłeś nam Twoje zbawienie, Święty, i wysławiamy Ciebie, Synu Boży, zmiłuj się nad nami.

Chwała, i teraz. Dzisiaj spełnia się prorocze słowo: oto kłaniamy się na miejscu, gdzie stały Twoje nogi, Panie, i skosztowawszy drzewa zbawienia otrzymaliśmy wolność od grzesznych żądz, dla modlitw Bogurodzicy, jedyny Przyjacielu człowieka.

Pieśń 4

Hirmos: Tyś moją mocą, Panie, Tyś i moją siłą, Tyś moim Bogiem, Tyś moją radością, nie porzuciłeś łona Ojca i nawiedziłeś naszą nędzę. Przeto z prorokiem Habakukiem wołam do Ciebie: Chwała mocy Twojej, Przyjacielu człowieka.

Władcza opieka i poprawa ludzi, niezwyciężony oręż wiary, zbawczy krzyż, widziany jest przedłożonym i uświęca serca wszystkich przychodzących do niego z wiarą, oświecając łaską.

W połowie okresu wstrzeźliwości przedłożony pośrodku ziemi czcigodny krzyż, na którym zostałeś dobrowolnie podniesiony, Przyjacielu człowieka, oświeca świat przez kłanianie się jemu i przepędza pułki demonów.

Niebo i ziemia cała współraduje się, cierpięcicy, męczennicy, apostołowie, dusze sprawiedliwych teraz radośnie weselą się, widząc dane przez Boga wszystko zbawiające drzewo, leżące pośrodku i uświęcające wiernych łaską.

Nie przestrzegałem Twego Prawa, Panie, i mam być sądzony, nieszczęsny, gdy przyjdiesz z niebios sądzić czyny ludzkie, przeto wołam do Ciebie: Nawróciwszy mnie mocą Twego krzyża, zbaw mnie, dając mi łzy pokuty.

Teotokion: Zrodziłam Ciebie z dziewiczego łona, Dziecię, i widząc Ciebie wiszącym na drzewie nie pojmuję i nie rozumiem wzniosłości tajemnicy oraz głębi Twoich wielkich zrządeń – wołała Najczystsza, którą błogosławimy niemilkającymi głosami jako Matkę Bożą.

Pieśń 5

Hirmos: Całego odrzuciłeś mnie od oblicza Twego, Światłości Niezachodząca, i okryła mnie, nieszczęsnego, obca ciemność, ale proszę Cię, nawróć mnie i skieruj ku światłości drogi przykazań Twoich.

Zakrzyknijcie, ludy, zaśpiewajcie i śpiewajcie, pokolenia niech rozradują się w Bogu, który dał krzyż, niezachwiane umocnienie, którym teraz karmiąc duszę i myśli, rozkoszujemy się w czasie wstrzeźliwości.

Wszystkie moce duchowe czczą ciebie, najświętszy krzyżu, i ludzie dotykają ciebie dzisiaj zniszczalnymi ustami, czerpiąc z miłości uświęcenie i błogosławieństwo, sławiąc Ukrzyżowanego na tobie.

Ulecz czasowe żądze mojej duszy, łaskawy Panie, i pozwól mi być czcicielem Twoich świętych cierpień, okaż mnie lepszym w czasie postu i odpędź złe czyny, najłaskawszy.

Teotokion: Widząc Ciebie na krzyżu, Nieskalana, która zrodziła Ciebie w sposób przewyższający rozum, ze zranionym boleśnie łonem, mówiła: Biada mi, Boże Dziecię, jakże cierpisz za wszystkich? Kłaniam się Twojej łaskawości, Panie.

Trópień. Ton 4.

Pieśń 5

Hirmos: Ulękło się wszystko Bożej Chwały Twojej, Ty bowiem nieznaną małżeństwa Dziewico nosiłaś w łonie nad wszystkimi Boga i zrodziłaś Przedwiecznego Syna, dającego pokój wszystkim opiewającym Ciebie.

Ciała niebieskie skryły swoją światłość, widząc na drzewie niesprawiedliwie przygwożdżonego jedyne Sprawiedliwego, Ciebie, wielce cierpliwego, i Twoją mocą, Zbawco, demaskowały mroczną władzę Złego.

Obmyjmy twarze wodą postu i ucałujmy drzewo, został bowiem na nim podniesiony jedyny Władca wszystkich, Chrystus, przyjąwszy śmiertelne ciało, aby uśmiercić tego, który nas uśmiercił.

Krzyżu najczcigodniejszy, chlubo apostołów, oręzu cierpiętników, chwało kapłanów, przedmurze sprawiedliwych, stróżu wszystkich wiernych, zachowaj, uświęć i oświeć tych, którzy z wiarą kłaniają się tobie.

Teotokion: Dziewica, która zrodziła winną latorośl, widząc ją wiszącą na drzewie, wołała: Dziecię, daj kroplę słodczy, która zniszczy pijaństwo wrogów na próżno Ciebie krzyżujących, wielce cierpliwy dla wszystkich.

Inny kanon.

Hirmos: Od poranku czuwających.

Dzisiaj przedłożony jest Twój krzyż, wielbione drzewo życia, i świat raduje się z przyjścia Ducha, całując krzyż.

Widząc przedłożony Twój krzyż, słudzy niebiescy śpiewają Tobie, Panie, i drżą demony, nie mogąc znieść Twego panowania.

Chwała. Triadikon: Wysławmy prawosławnie Tróję, z Ojcem i Synem, i Ducha Świętego, jedno Bóstwo, jedność Trójhipostatyczną.

I teraz. Teotokion: Wyznajemy Ciebie prawosławnie, wierni, jako Matkę i Dziewicę, która w niewypowiedziany sposób zrodziła Chrystusa Boga naszego, jedyne wielce miłosiernego.

Chwała Tobie, Boże nasz, chwała Tobie.

Na jodle, cedrze i cyprysie zostałeś ukrzyżowany Synu Boży, uświęć nas wszystkich i pozwól ujrzeć Twoją życiodajną śmierć.

Katabasja: Od poranku czuwających oświeć nas, życiodajny krzyżu Chrystusowy, z bojaźnią kłaniających się Tobie, i niech zawsze jaśnieje nam zbawczy dzień.

Pieśń 6

Hirmos: Oczyszć mnie, Zbawco, wielkie są bowiem nieprawości moje i wyprowadź z głębi zła, błagam, do Ciebie bowiem zawolałem i usłyszałeś mnie, Boże zbawienia mego.

Gdy krzyż został postawiony na ziemi, upadły demony, a my widząc teraz krzyż przedłożony w chwale i całując go, powstajemy z grzesznych upadków.

Wywyższając Ciebie, Chryste, jako Króla i Pana, całujemy krzyż, który nam dałeś jako mur obronny, weseląc się w połowie okresu wstrzemięźliwości Bożej.

Krzyż Pański, dający nam wszystkim wielkie dary, widziany jest przedłożony, przystąpmy więc, ludzie, czerpmy oświecenie serca i duszy.

Teotokion: Umocnij nas, Czysta, w poście przeciwko wszelkiemu złu, abyśmy powstrzymali się od wszelkich złych czynów, i zawsze nas wspomagaj, będąc Oredowniczką wszystkich ludzi.

Kontakion, ton 7: Przed nikim już płomienny oręż nie chroni bram Edenu, na nie bowiem przyszło przesławne zespolenie drzewa krzyża, oścień śmierci i zwycięstwo otchłani zostały przepędzone, stanąłeś bowiem, Zbawco mój, wołając do będących w otchłani: Znowu wejdźcie do raju.

Ikos: Trzy krzyże postawił Piłat na Golgocie, dwa łotrom i jeden dla Dawcy Życia, co widząc otchłań rzekła do będących w dole: O słudzy moi i moce moje! Kto wbił gwoździe w moje serce i nagle przebił mnie drewnianą włócznią? Rozrywa mnie wewnętrzny ból, mam zranione łono, moje uczucie trwożą mego ducha, jestem zmuszony oddać Adama i będących od Adama, danych mi przez drzewo, a to drzewo znowu wprowadza ich do raju.

Pieśń 7

Hirmos: Zstąpienia Bożego niegdyś ogień powstydział się w Babilonie, przeto młodzieńcy w piecu tańczyli radosnymi nogami jak na łące i radując się śpiewali: Błogosławiony jesteś, Boże ojców naszych.

Ty, który przekraczasz czas, okazałeś się w czasie noszącym ciało, i nasze czasowe namiętności uleczasz ze względu na łaskawość, w czasie wstrzemięźliwości, podczas której leży przed nami ten Boży krzyż, uświęcający nas.

Śpiewamy, wysławiamy i kłaniamy się, wywyższamy Twoje panowanie, Panie, albowiem dałeś nam, Twoim sługom, Boży krzyż, niewyczerpaną słodycz, stróża dusz i ciał naszych.

Nie okaż mnie, Panie, w dniu badania poniżonym przez złych, nie odrzuć zawstydzonego od Twego oblicza, lecz ulituj się i zbaw mnie Twoim czcigodnym krzyżem, jako najłaskawszy.

Wyobrażając twoją dobroć, krzyżu, Mojżesz osłodził drzewem bardzo gorzkie wody, bowiem twoją mocą wybawiliśmy się z goryczy żądź. Przeto obdarz słodyczą nas, ciebie teraz całujących z duchowym rozrzewnieniem.

Teotokion: Poszerz ciasnotę mego rozumu przez Twoją modlitwę, Władczyni, niszcząc wszystkie ataki wroga, i skieruj mnie na ciasną drogę, abym szedł ku przestrzeni życia, Matko Boże.

Pieśń 8

Hirmos: Siedmiokroć rozpalił piec chaldejski prześladowca z wrogości dla pobożnych, mocą zaś lepszą zbawieni widząc to, do Stwórcy i Wybawiciela wołali: Dzieci błogosławcie, kapłani zaśpiewajcie, ludzie wywyższajcie na wszystkie wieki.

Boży Elizeusz wyciągnął niegdyś z rzeki przy pomocy drzewa siekiere, przewidując z daleka ciebie, najczcigodniejszy krzyżu, bowiem z głębin oszustwa zostaliśmy przez ciebie podniesieni do wiary, stając się godnymi zobaczyć dzisiejszy dzień i z wiarą kłaniać się tobie, otrzymując zbawienie.

Z daleka wyobrażał ciebie, czcigodny krzyżu, Jakub w okazanych błogosławieństwach, my zaś w łasce staliśmy się godni zobaczyć ciebie, z wiarą niezachwianą przystępujemy wszyscy i dotykając otrzymamy obfite błogosławieństwo, światłość, zbawienie i odpuszczenie grzechów.

Wybieliwszy się dobrymi czynami, przystąpmy w połowie okresu wstrzemięźliwości weseląc się, i ucałujmy z wiarą krzyż Pański, albowiem

kierowani jego mocą spełnimy bieg w dobrym upodobaniu i oświeceni osiągniemy Bożą mękę.

Chwała. Triadikon: Jednej natury, niemająca początku, współzawsze będąca, współtronująca, prosta natura rozdziela się bowiem na Osoby, Ojca niezrodzonego, Syna i Ducha Świętego, niestworzoną Istotę i Bóstwo wszyscy opiewając śpiewamy: Kapłani błogosławcie, ludzie wywyższajcie na wszystkie wieki.

I teraz. Teotokion: Widząc Ciebie teraz wiszącego jako łagodnego Baranka i przez nieprawych przygwożdżonego do krzyża, wołała Najczystsza: Synu mój niemający początku, wstrząsają mną łkania i ogarniają mnie bóle macierzyńskie. A my niemilkącymi głosami sławimy Ją na wszystkie wieki.

Inny hirmos: Pobożne dzieci w ognistym piecu zostały zbawione przez zrodzenie Bogurodzicy, wtedy zwiastowane przez obraz, a teraz spełnione. Ono to podnosi wszystkich śpiewających: Wszystkie dzieła Pańskie, śpiewajcie Panu i wywyższajcie Go na wieki.

Widząc Ciebie niecierpieliwego cierpiącym, stworzenie współcierpiało z Tobą, wielce cierpliwy: słońce zgasło, kamienie rozpadły się, cała ziemia zatrzęsa się, z bojaźnią wołając: Panu śpiewajcie dzieła i wywyższajcie na wszystkie wieki.

Okrutnym zwierzętom żyjącym w trzcinie zakaż, mój szczodry Boże, wewnątrz mnie znieważającym, Zbawco, niegodne znoszącemu znieważenie, Chryste, który trzcina pragnęłaś uleczyć wszystkie niegodne dawne przestępstwa.

Kiedy pomyślę o Twoim strasznym Sądzie, Sędzio najsprawiedliwszy, drzę i przerażam się, lękam i płaczę, myśląc o swoich czynach godnych osądzenia. Przeto błagam Twoje obfite miłosierdzie, Zbawco, aby nie zostało ono zwyciężone przez mnóstwo moich złości.

Teotokion: Zrodziłam Ciebie bez bólów, przynależę bólom w Twoim ukrzyżowaniu, płonie moje łono, bowiem zostałeś przygwożdżony gwoździami i włócznią przebito Twój bok, wielce cierpliwy – wołała przeczysta Dziewica, którą jako Bogurodzicę zgodnie opiewamy.

Inny hirmos: Wszystkie dzieła Boże.

Niechaj góry rozumnie toczą sprawiedliwość i pagórki niech się weselą, widząc wielbione drzewo krzyża, które wywyższamy, Chryste, na wieki.

Łaska Twego krzyża budzi bojaźń, bowiem przegania pułki demonów, a ludziom leje wody uzdrowień, przeto śpiewamy Tobie, Chryste, na wieki.

Błogosławimy Ojca i Syna, i Świętego Ducha, Pana.

Triadikon: Zaśpiewajmy Ojcu niemającemu początku i Synowi ze Świętym Duchem, Trójcy jednoistotnej, jednaj zasadzie, i Boga wysławiając pobożnie śpiewamy Jemu na wieki.

I teraz. Teotokion: Wszystkie języki zrodzonych z ziemi śpiewają Tobie, Dziewico, albowiem zrodziłaś Światłość niedostępną, oświecającą świat, Chrystusa Boga, którego zawsze wywyższamy na wieki.

Chwała Tobie, Boże nasz, chwała Tobie.

Krańce ziemi radują się z czczenia Twego krzyża, Przyjacielu człowieka, aniołowie na niebiosach dzisiaj weselą się z nami, śpiewając Tobie, Chryste, na wieki.

Chwalimy, błogosławimy i kłaniamy się Panu, śpiewając i wywyższając Go na wieki.

Katabasja: Wszystkie dzieła Boże i całe stworzenie, błogosławcie Pana, albowiem ludziom z ziemi zajaśniała światłość, oświeciła całą ziemię i darowała światu życie wieczne, śpiewajcie ludzie i wywyższajcie Go na wieki.

Pieśń 9

Hirmos: Ułękło się tego niebo i ziemi zadziwiły się krańce, albowiem Bóg objawił się ludziom w ciele i lono Twoje większe było od nieba, przeto Ciebie, Bogurodzico, chóry aniołów i ludzi wywyższają.

Uleczyłeś, najłaskawszy, moje rany, niegdyś na krzyżu mając przygwożdżone gwoździami Twoje ręce i nogi, Królu wszystkich, i przebity w bok, octem pojony i żółcią, radości wszystkich, słodczy chwało, zbawienie wieczne.

Piękniejszy od szafiru i złota, jaśniejący jak słońce jesteś, Boży krzyżu, leżąc bowiem na tym miejscu i zewsząd otoczony przez budzące bojaźń moce niebios, promieniami Bożymi Twojej mocy oświecasz cały świat.

Krzyż jest przystanią strwożonych, przewodnikiem zbłąkanych i umocnieniem, chwałą Chrystusa, mocą aniołów i proroków, władzą poszczących, ucieczką wszystkich ludzi. Widząc przeto krzyż leżący pośrodku, wszyscy całujemy go wstrzemięźliwością.

Gdy masz przyjść na ziemię sądzić świat, który stworzyłeś, Panie, poprzedzany przez Twoje zastępy anielskie, gdy krzyż zajaśnieje bardziej od promieni słonecznych, jego mocą ulituj się nade mną i zbaw, zgrzeszyłem bowiem bardziej od wszystkich ludzi.

Teotokion: Zrodziłam Ciebie, którego przed wiekami zrodził Ojciec, z mego łona poza zniszczeniem, jakże więc niszczejesz? Ludzie szarpia Ciebie, Zbawco, i bok przebijają włócznią, nieludzko przygważdżają ręce i nogi – wołała Najczcigodniejsza, którą godnie wysławiamy.

Inny hirmos: Każdy zrodzony z ziemi niech się rozraduje duchem oświecany, niech tryumfuje bezcielesnych rozumów natura, wielbiąc święty tryumf Bogurodzicy, i niech woła: Raduj się, błogosławiona Bogurodzico, czysta zawsze Dziewico.

Drzewem krzyża zgasiłś płomień grzechu, Chryste, rozpostarłszy ręce wybawiłś ręce bojownika, który niepowstrzymanie wyciągnął ręce, aby zjeść owoc, a Ty położyłś kres jego ucieczce po zakosztowaniu, Chryste wielce miłosierny.

Twoje cierpienie, Chryste, które wszystkim ludziom wytyczyło niecierpiętność, pozwól widzieć w czystości tym, którzy w beznamiętności kłaniają się Twemu czcigodnemu krzyżowi, odrzucając nasze grzechy i czyniąc nas synami prawdziwego zmartwychwstania.

Podniósłszy nas upadłych w śmierć, zniszczyłeś waśń Twoim zmartwychwstaniem i pogodziłś nas z Twoim Ojcem, za nas wylawszy Twoją krew, Łaskawco. Przeto Ciebie sławimy jako wszechmocnego Boga wybawiciela.

Teotokion: Jedyna, która zrodziłaś hipostatyczną Mądrość Bożą, uczyni mnie mądrym, błagam, abym uniknął rad mędrca zła, zasadzek i oszustw, Bogurodzico Dziewico nieznająca małżeństwa, znana ucieczko wiernych.

Inny hirmos: **Twoje zrodzenie bez nasienia.**

Czcigodny krzyż, który otaczają zastępy anielskie, i my kłaniając się wysławiamy.

Najczcigodniejsze drzewo, przez które zakosztowaliśmy życia, poprzednio zmarli, wysławiamy krzyż Zbawiciela.

Chwała. Triadikon: Wywyższamy Ojca niemającego początku, Syna współniemającego początku i Ducha współtrонującego, Tróję Świętą.

I teraz. Teotokion: Matce Oblubienicy Dziewicy wszyscy śpiewamy Tobie, Czysta, bowiem bez nasienia zrodziłaś Stwórcę.

Chwała Tobie, Boże nasz, chwała Tobie.

Stałem się godnym zobaczenia Ciebie i kłania się, sprzyjaj w uprzedzeniu najświętszej męki, krzyżu Chrystusowy.

Katabasja: **Twoje zrodzenie bez nasienia, Bogurodzico czysta, Chrystusa Boga naszego, wywyższamy w niemilkających pieśniach.**

Fotagogikon tonu.

Do psalmów pochwalnych dodajemy isomelos, ton 4:

Badaczu prawdy i znawco spraw ukrytych, Panie, osądziłeś faryzeusza zwyciężonego przez pychę i usprawiedliwiającego się dobrymi czynami, zaś celnika, który modlił się z rozrzewaniem, usprawiedliwiłeś z osądzenia, przeto okaż nas naśladowcami jego pokuty, Ukrzyżowany, i uczyni godnymi odpuszczenia grzechów, jako Przyjaciel człowieka.

Męczennikom: Któż nie zadziwi się, święci męczennicy, widząc zwycięski wysiłek, który podjęliście? Albowiem będąc w ciele zwyciężyliście bezcielesnego wroga, wyznając Chrystusa i uzbroiliście się w krzyż, przeto okazaliście się godnymi przepędzania demonów i zwycięzcami barbarzyńców, módlcie się nieustannie o zbawienie dusz naszych.

Chwała, i teraz. Isomelos, ton 8: Dzisiaj Władca stworzenia i Pan Chwały zostaje przygwożdżony do krzyża i przebity jest Jego bok, słodycz Kościoła próbuje żółci i octu, koroną z ciernia jest nakrywany niebo pokrywający obłokami, ubrany zostaje w szatę hańby i policzkowany ręką uczynioną z gliny, który swoją ręką stworzył człowieka. Bity jest po plecach, który niebo przyodziewa obłokami. Przyjmuje oplucie, rany, kpiny i policzkowanie, i wszystko cierpi ze względu na mnie, osądzonego, Zbawiciel mój i Bóg, aby wybawić świat z oszustwa jako łaskawy.

Pierwsza godzina i rozesłanie.

Na szóstej godzinie troparion prorocstwa, ton 6:

Krzyżowi Twemu kłaniamy się, Władco, i święte Twoje zmartwychwstanie sławimy.

Prokimenon, Psalm 77, ton 6: A On jest miłosierny, oczyszczał ich grzechy. **Stichos:** Ludu mój, słuchaj Prawa mego.

Czytanie Prorocstwa Izajasza (29, 13-24).

Tak mówi Pan: Ten lud zbliża się do Mnie tylko w słowach, i sławi Mnie tylko wargami, podczas gdy serce jego jest daleko ode Mnie. Na próżno mnie czczą, gdyż uczą ludzkich zwyczajów i nauk, dlatego właśnie Ja ponowię niezwykle działanie, aby przesiedlić ten lud i przesiedlę ich. Zginie mądrość myślicieli, a rozum mędrców zaniknie. Biada tym, którzy czynią radę w sobie, a nie w Panu! Biada tym, którzy w tajemnicy czynią radę i czyny ich osnute są ciemnością, którzy mówią: „Kto nas zobaczy?” i „Kto nas pozna, co czynimy?” Czyż może być garncarz na równi z gliną stawiany? Czyż może mówić budynek o swym twórcy: „Nie tyś uczynił mnie”, lub dzieło rzec o tym, co je uczynił: „Nie uczyniłeś mnie rozumnie?” Czyż nie w krótkim już czasie Liban zamieni się w ogród, a ogród za bór zostanie uznany? W owym dniu głusi usłyszą słowa tej księgi, a oczy niewidomych, wolne od mroku i od ciemności, będą widzieć. Pokorni rozradują się w Panu, i najubożsi ludzie napelniają się weselem. Zginie nieprawość, z szydercą koniec będzie, i wycięci będą wszyscy, co czynią nieprawość, którzy słowem przywodzą drugiego człowieka do grzechu, którzy w bramie stawiają sidła i odprawiają sprawiedliwego z niczym. Dlatego tak mówi Pan na dom Jakuba, który odkupił Abrahama: „Odtąd Jakub nie będzie się wstydził ani odtąd oblicza swego nie zmieni Izrael. Gdy ujrzy bowiem swe dzieci, dzieło mych rąk, wśród siebie, ogłosi imię moje jako święte. Wtedy czcić będą Świętego Jakubowego i lękać się Boga Izraela”.

Prokimenon, Psalm 78, ton 5: Pomóż nam, Boże Zbawicielu nasz. Stichos: Boże, poganie przyszli do dziedzictwa Twego.

Po rozesłaniu godzin ma miejsce adoracja krzyża, po ostatnim trisagionie. Śpiewamy stichery, ton 2: Przyjdźcie, wierni. Następnie czcigodny krzyż odnosi się do diakonikonu.

W piątek czwartego tygodnia postu wieczorem.

Do: Panie, wołam do Ciebie, dodajemy dziesięć stichosów i śpiewamy isomelos, trzy stichery męczennikom, według tonu, i cztery z Menei.

Isomelos, ton 7:

Zniewoliłem żądzami godność mojej duszy, byłem zwierzęciem, nie mogę spojrzeć na Ciebie, Najwyższy, ale kłaniając się jak celnik, Chryste, modłę się wołając do Ciebie: Boże, oczyść i zbaw mnie.

Chwała. Za zmarłych, Jana z Damaszku.

I teraz. Teotokion pierwszy według tonu. Wejście. Pogodna Światłości.

Prokimenon, Psalm 79, ton 4: Pasterzu Izraela posłuchaj, Ty, który kierujesz Józefem jak owcą. Stichos: Który zasiadasz na cherubinach, objaw się.

Czytanie Księgi Rodzaju (12, 1-7).

Rzekł Pan do Abrama: „Wyjdź z twojej ziemi i z rodu twego, i z domu twego ojca, i idź do kraju, który ci ukażę. Uczynię bowiem z ciebie wielki naród, będę ci błogosławił i twoje imię rozślwią, staniesz się błogosławieństwem. Będę błogosławił tym, którzy ciebie błogosławić będą, a tych, którzy ciebie będą przeklinać, i ja będę przeklinał. Przez ciebie pobłogosławione wszystkie ludy ziemi”. Abram udał się w drogę, jak mu Pan rozkazał, a z nim poszedł i Lot. Abram miał siedemdziesiąt pięć lat, gdy

wyszedł z Charanu. I zabrał Abram z sobą swoją żonę Saraj, swego bratanka Lota i cały dobytek swój, jaki obaj posiadali, oraz służbę, którą nabyli w Charanie. I wyruszyli, aby się udać do ziemi Kanaanu. Gdy zaś przybyli do Kanaanu, Abram przeszedł przez ten kraj aż do miejscowości koło Sychem, do dębu wysokiego. W kraju tym mieszkali wówczas Kananejczycy. Pan ukazał się Abramowi i rzekł: „Twemu potomstwu dam tę ziemię”. Abram zbudował tam ołtarz dla Pana, który mu się ukazał.

Prokimenon, Psalm 80, ton 4: Radośnie śpiewajcie Bogu, wspomóżycielowi naszemu. Stichos: Weźcie harfę i uderzcie w bęben.

Czytanie Księgi Przysłów (14, 15-26).

Człowiek łagodny wierzy każdemu słowu, mądry dochodzi do pokuty. Mądry boi się i ucieka od zła, a głupi się unosi, czuje się pewnym i łączy się z nieprawym. Człowiek porywczy postępuje bezmyślnie, a mąż mądry wiele zniesie. Udziałem głupich jest zło, mądrzy kierują się rozważą. Żli chylą czoła przed dobrymi, a nieprawi służą u bram sprawiedliwych. Przyjaciele znienawidzą ubogich przyjaciół, a bogaci mają wielu przyjaciół. Kto gardzi ubogimi, ten grzeszy, a kto miłuje ubogich, ten jest błogosławiony. Ci, którzy knują zło, pobłędzą, a dobrzy czynią miłosierdzie i prawdę. Czyniący zło nie znają miłosierdzia i wiary, a czyniący dobro mają miłosierdzie i wiarę. Każdy, kto się troszczy, ma dostatek, a kto lubi rozkosze i beztroskę, będzie biednym. Koroną mądrych jest ich bogactwo, a życiem głupich zło. Świadek prawdomówny wybawi ze zła duszę swoją, a oszust rozszerza kłamstwo. W bojaźni Pana jest pewna nadzieja, dla synów swoich jest On umocnieniem.

✠ ✠ ✠ ✠ ✠ ✠ ✠ ✠ ✠ ✠

W sobotę czwartego tygodnia postu na jutrzni:

Alleluja, i tropariony, ton 2: **Apostołowie, męczennicy. Chwała. Wspomnij nas, Panie. I teraz. Matko święta.** Recytacja Psalterza. Także kacyzma poetycka męczennikom według tonu 2. Po Nieskałanych śpiewamy tropariony: **Chór świętych znalazł źródło życia i bramę raję. Po ektenii kacyzma poetycka zmarłym, ton 5: Zbawicielu nasz, daj Twoim sługom odpoczynek ze sprawiedliwymi i umieść ich w Twoich przybytkach, jak i jest napisane, nie zważając jako dobry, na ich grzechy dobrowolne i mimowolne, wszystkie popelnione świadomie i nieświadomie, Przyjacielu człowieka. Chwała, i teraz. Teotokion: Chryste Boże, który z Dziewicy zajaśniałeś światu, i przez Nią uczyniłeś nas synami światłości, zmiłuj się nad nami. Także kanon z Menei i świętego patrona monasteru oraz czwórpieśń według ich porządku. Czwórpieśń ma akrostych: **Pieśń dla męczenników, kyr Józefa.** Recytuje się pieśni biblijne. Ton 4:**

Pieśń 6

Hirmos: Czynami swoimi przez głębinę życiową zstąpiłem do otchłani, ale jak Jonasz z wieloryba, tak wołam: Wyprowadź mnie z głębi mego zła, modlę się, Synu Boży i Słowo.

Przekroczyliście granice ciała wielkim cierpieniem, cierpiętnicy, przecierpiawszy męki i bóle, przeto łagodzicie wszelki ból i smutek tych, którzy was wspominają.

Z tłumami aniołów łączą się zastępy świętych cierpiętników i błagają najłaskawszego Boga, aby wybawił nas z licznych grzechów, albowiem posługujemy Chrystusowi.

Umarłszy i w grobie zasnawszy podniosłeś martwych i zmarłym w wierze

dajesz bogactwo łaski, Chryste, daj im odpoczynek z wszystkimi świętymi.

Teotokion: Bóg chcąc przebóstwić człowieka, Czysta, Boże Słowo w Ciebie wcielił i był widziany jako człowiek, do którego módl się nieustannie, abyśmy znaleźli miłosierdzie w czasie sądu.

Inny kanon. Poemat kyr Teodora. Ton 4.

Hirmos: Burzą grzechów.

Nie oszczędziliście ciała i krwi, nie czując lęku przed każdą męką, i nie wyrzekliście się Chrystusa, przeto Chrystus zesłał wam korony z niebios.

Przyjdźcie, spotkajmy tryumf męczenników, oświećmy się skrzętnie i zawołajmy w natchnionych przez Boga pieśniach: Zaiste, wy jesteście zorzami na ziemi, męczennicy Chrystusowi.

Chwała. Triadikon: Sławię Ciebie, Trójco Święta, naturo niemająca początku, jedyne Boga, jedyne Pana, Trzy Osoby, Ojca, Syna i Ducha, Niezrodzoną, Zrodzoną, Pochodzącą, takie same i zawsze będące.

I teraz. Teotokion: O, błogosławiono Oblubienico Boża, jak zrodziłaś bez męża i pozostałaś taką, jak poprzednio? Boga bowiem zrodziłaś, cud zadziwiający, módl się o zbawienie śpiewających Tobie.

Stichos: Przedziwny jest Bóg w świętych swoich, Bóg Izraela.

Męczennikom: Patrząc na odcinanie waszych członków, sławni męczennicy, rozkoszowaliście się krwią radując się, przeto módlcie się za nami gorliwie do Pana.

Stichos: Dusze ich zamieszkają w szczęśliwości.

Boże, który stworzyłeś mnie z ziemi i ożywiłeś mnie, powiedziałeś mi, że z powrotem wrócę do ziemi, daj odpoczynek Twoim sługom, których przyjąłeś, i wyprowadź ich ze zniszczenia śmierci.

Katabasja: Burzą grzechów pogrążany, jak trzymany w brzuchu wieloryba, z prorokiem wołam do Ciebie: Wyprowadź ze zniszczenia życie moje, Panie, i zbaw mnie.

Kontakion, ton 8: Ze świętymi daj odpoczynek, Chryste, duszom zmarłych Twoich sług, gdzie nie ma cierpień, smutku i westchnień, lecz życie nie mające końca.

Ikos: Sam jeden jesteś nieśmiertelny, który stworzyłeś i ukształtowałeś człowieka, jesteśmy bowiem śmiertelni i z ziemi stworzeni, i do tejże ziemi powrócimy, jak rozkazałeś. Ty, który mnie stworzyłeś, rzekłeś do mnie, że jestem ziemią i do ziemi powrócę, dokąd pójdziemy wszyscy ludzie. Nadgrobnym czyniąc płacz śpiewamy pieśń: Alleluja.

Pieśń 7

Hirmos: Posągowi złotemu nie pokłoniły się dzieci Abrahama, próbowane jak złoto w tyglu w ognistym piecu, jak w świetlistym pałacu weseląc się i śpiewając: Błogosławiony jesteś, Boże ojców naszych.

Cierpięcicy przyoblekli się w Bożą niezniszczalność przez obnażenie zniszczalnego ciała i stoją teraz przed Tym, który ze względu na nas przyjął ciało z niezniszczalnej Oblubienicy, przeto przyobleczcie mnie w świętą szatę, obnażonego przez zło.

Zgromadzenie cierpięcików żyjące wstrzeźliwością, umocnij nas na polu bitwy wstrzeźliwości, aby przejść je bez przeszkód, albowiem mężnie

głosiliście Chrystusa na polu bitwy i ukoronowani stoicie przed tronem, w duchowych rozkoszach z aniołami.

Boże, modlitwami Twoich świętych męczenników, zmarłe w wierze Twoje sługi okaż mieszkańcami raj, uczyn ich godnymi duchowej światłości, nieustannie wołających do Ciebie: Błogosławiony Bóg ojców naszych.

Teotokion: Modlimy się do Ciebie, jedyna łaskawa Dziewico, pobłogosław nas uciskanych i gorliwie módl się do dobrego z natury Chrystusa, abyśmy przechodząc czas wstrzeźliwości pełnili dobro, śpiewając Jemu: Błogosławiony Bóg ojców naszych.

Inny hirmos: Rozmawiający na górze.

Ty, który wywyższyłeś wszystkich Twoich świętych, ich cudami zadziwiwszy świat, błogosławiony jesteś na wieki, Panie Boże ojców naszych.

Przeszliście przez wszystkie rodzaje ran i nie skłoniliście kolan przed Baalem, otrzymaliście od Boga korony chwały, męczennicy Chrystusowi.

Chwała. Triadikon: W jednej Trójcy wielbiona naturo Ojcze, Synu i Duchu, zachowaj śpiewających Tobie, Boże ojców naszych.

I teraz. Teotokion: Dziewico Matko, Najświętsza Pani, jedyna Orędowniczko przed Bogiem, nie przestawaj modlić się, Władczyni, o zbawienie nasze.

Stichos: Ku świętym, którzy są na ziemi Jego, Pan całą wolę swą cudownie nakłoni.

Walczyliście dla nieśmiertelnego Króla i okazaliście doskonałą wiarę w Niego, krew swoją wylaliście za Niego, męczennicy.

Stichos: Błogosławieni, których wybrałeś i przyjąłeś, Panie.

Tam, gdzie wypływa Twoja światłość życia, umieść tych, których zabrałeś od spraw czasowych, wierne Twoje sługi, Panie Boże ojców naszych.

Katabasja: Rozmawiający na górze z Mojżeszem i obraz dziewictwa objawiający w krzewie, błogosławiony jesteś, Boże ojców naszych.

Pieśń 8

Hirmos: W ogniu płomiennym stoją przed Tobą cherubini i serafini, Panie, i całe stworzenie śpiewa Tobie piękną pieśń: Śpiewajcie, błogosławcie, ludzie wywyższajcie Chrystusa, jedynego Stworzyciela, na wszystkie wieki.

Przesławni cierpiętnicy Chrystusowi i czcigodni w Bogu, wszystkich śpiewających ku waszej pamięci wybawcie z wielkich grzechów i mąk w tamtym świecie, przez wasze wielkie modlitwy do Niego.

Święci wybrańcy Chrystusa Boga i zaiste zdecydowane wojsko, zgromadzenia męczenników, uświęćcie nasz rozum i serce w tych świętych dniach postu, waszymi świętymi modlitwami.

Panie, wybaw wszystkich, których przyjąłeś z wiarą, od robaka męczącego, zgrzytania zębów i ciemności zewnętrznej bez światła, i umieść ich tam, gdzie światłość Twego oblicza, Chryste, jaśniej na wieki.

Teotokion: Czysta Bogurodzico, Twoimi modlitwami pozwól nam z serca pokłonić się czcigodnemu krzyżowi Chrystusa i zobaczyć czcigodne męki, oczyszczonym z żądz.

Inny hirmos: Ziemia i wszystko, co na niej.

O, dobra przemiano, przez którą znaleźliście w śmierci życie, święci męczennicy Chrystusowi, nie ulekleście się ognia i miecza, mrozu i zwierząt, i

wołaliście: Śpiewajcie Panu i wywyższajcie na wszystkie wieki.

W górze chór anielski, a w dole my, zrodzeni z ziemi, sławimy męczenników Chrystusowych, przedziwne cierpienia i wysiłki waszego męstwa, błogosławiąc, śpiewając Panu i wywyższając na wszystkie wieki.

Błogosławimy Ojca i Syna, i Świętego Ducha, Pana.

Triadikon: Światłość, Życie i Życia, czczę Ciebie, Ojca i Syna, i Ducha pochodzącego, jedną naturę, Trzy Hipostazy, Bogu jednemu śpiewam, błogosławię Ciebie, śpiewam Tobie, Panie, i wywyższam na wszystkie wieki.

I teraz. Teotokion: Któż ze zrodzonych z ziemi nie zaśpiewa Tobie, Nieskalano, czysta gołębico? Ty bowiem zrodziłaś nam wielką Światłość, bogactwo życia, Jezusa Zbawcę, któremu śpiewamy sławiąc jako Boga i wywyższając na wszystkie wieki.

Stichos: Przedziwny jest Bóg w świętych swoich, Bóg Izraela.

Sławiąc wasze cudowne wysiłki, męczennicy, błogosławimy Dobroczyńcę i Boga, i kłaniamy się, gdyż umocnił was na polu walki męczeństwa, i Jego wywyższamy na wszystkie wieki.

Stichos: Dusze ich zamieszkają w szczęśliwości.

Ty jesteś Panem śmierci i życia, i Bogiem, wywyższasz pobożnie zmarłych, których umieść w mieszkaniach ze sprawiedliwymi, błogosławiącymi, śpiewającymi Tobie, Panie, i wywyższających na wszystkie wieki.

Chwalimy, błogosławimy i kłaniamy się Panu, śpiewając i wywyższając Go na wieki.

Katabasja: Ziemia i wszystko, co na niej, morze i wszystkie źródła, niebiosa niebios, światłość i ciemność, mróz i upał, synowie ludzcy, kapłani, błogosławcie Pana i wywyższajcie Go na wszystkie wieki.

Pieśń 9

Hirmos: Albowiem stworzył mnie.

Będąc światłami bez podstępny, cierpiętnicy Chrystusowi, oświećcie nasze myśli, umocnijcie w spełnianiu świetlistych i czystych Bożych pragnień.

Jesteście widziani jako oręż zabijający wrogów, odważni cierpiętnicy Chrystusowi, przeto waszym orędownictwem wybawcie nas od strzał złego.

Daj odpoczynek na łonie Abrahama sługom Twoim, Szczodry, którzy z wiarą od nas odeszli do najlaskawszego Stwórcy wszystkich.

Teotokion: Umartw poruszenia mego ciała, któraś Boga zrodziła w ciebie, co przewyższa rozum, i daj oświecenie mojej myśli, będąc czystym obłokiem Światłości.

Inny hirmos: Wszyscy wysławiamy.

Wszyscy opiewamy waszą pamięć, chwalebni męczennicy, widząc wysiłek waszego świętego cierpienia i zadziwiwszy się wspaniałością, Chrystusa wysławiamy.

Cierpiący męczennicy mówili jeden do drugiego: Nie będziemy oszczędzać ciała, przyjdźcie, umrzyjmy za Chrystusa, abyśmy żyli na wszystkie wieki, nieustannie radując się.

Chwała. Triadikon: O Trójco w jednej naturze, śpiewających Tobie, Ojczy niezrodzony i Synu zrodzony, i Duchu pochodzący, zachowaj z Twego miłosierdzia ocalonymi od szkody.

I teraz. Teotokion: Raduj się, najczcigodniejsza Czysta, chlubo dziewictwa, umocnienie matek, pomocy ludziom i radości świata, Mario Matko i Służebnico Boga naszego.

Stichos: Przedziwny jest Bóg w świętych swoich, Bóg Izraela.

Chórze świętych, przyjmij moją modlitwę i jak pozwoiliłeś mi całować krzyż, błagaj Chrystusa, aby tak samo pozwoił mi pokłonić się zbawczej męce.

Stichos: Błogosławieni, których wybrałeś i przyjąłeś, Panie.

Przebacz, daruj, Szczodry, tym, którzy odeszli do Ciebie, Przyjaciela człowieka, i daj im odpoczynek w mieszkaniach wybrańców, Ty bowiem jesteś życiem i zmartwychwstaniem.

Katabasja: Wszyscy wysławiamy Twoją przyjaźń do człowieka, Chryste Zbawco nasz, chwało sług Twoich i korono wiernych, któryś wywyższył pamięć Twojej Rodzicielki.

Eksapostilarion jest zapisany w drugiej sobocie postu. Do psalmów pochwalnych dodajemy stichery męczennikom, według tonu. Na stichownie isomelosy kyr Teofana.

Na **Liturgii** typika i błogosławieństwa według tonu. Prokimenon lekcji zmarłym. Lekcja z Listu do Hebrajczyków, perykopa 313, i za zmarłych, z Listu do Koryntian, perykopa 163. alleluja, za zmarłych. Ewangelia według Marka, perykopa 31, i za zmarłych według Jana, perykopa 16. **Koinonikon:** Radujcie się, sprawiedliwi, w Panu, sprawiedliwym przynależy chwała. I drugi, za zmarłych: Błogosławieni, których wybrałeś i przyjąłeś, Panie, pamięć o nich z pokolenia na pokolenie.

Niedziela czwarta Świętego Postu.

W sobotę wieczorem trzy stichery zmartwychwstania, cztery Anatoliosa i trzy z Menei.

Śpiewamy nabożeństwo świętemu Janowi Klimakowi. Stichery, ton 8:

Prosomion: O przesławny cud!

Czcigodny ojcze Janie, zaiste nieustannie miałeś w ustach Bożą chwałę, ucząc się skutecznie natchnionych przez Boga słów, wszechmądry, i stąd wyciekającą łaską wzbogaciłeś się, błogosławiony, niszcząc wszystkie podstępny nieprawych.

Isomelos:

Przesławny ojcze Janie, oczyściwszy duszę źródłami łez i ubłagawszy Boga całonocnym staniem, skierowałeś się ku Jego miłowaniu i pięknu, błogosławiony, którymi teraz godnie się rozkoszujesz, nieustannie radując się z cierpiętnikami, mądry w Bogu ojcze.

Isomelos:

Czcigodny ojcze Janie, wiarą skierowałeś rozum ku Bogu, obrzydziwszy sobie nietrwałość światowego zamętu, i wzięwszy swój krzyż poszedłeś za Wszechwiedzącym, zniewoliwszy niepokromione ciało wysiłkami ćwiczeń i myśli, mocą Bożego Ducha.

Chwała. Ton 5: Czcigodny ojcze, posłuchawszy głosu Ewangelii Pańskiej pozostawiłeś świat, za nic mając bogactwo i sławę. Przeto do wszystkich zawołałeś: Umiłujcie Boga, a znajdziecie wieczną łaskę. Nic nie czcicie poza Jego miłością, abyście znaleźli odpoczynek gdy przyjdzie w swojej chwale ze wszystkimi świętymi, dla modlitw których, Chryste, zachowaj i zbaw dusze nasze.

I teraz. Pierwszy teotokion tonu. Na stichownej stichery Oktoechodu. Chwała. Świętemu

Janowi, ton 2. Isomelos:

Uczcijmy Jana, na ziemi anioła i na niebiosach człowieka Bożego, upiększenie świata, rozkosz dóbr, chwałę cnót postu. Zasadzony bowiem w domu Bożym, zakwitnął sprawiedliwie i jak cedr w pustyni pomnożył owczarnie duchowych owiec Chrystusa, w sprawiedliwości i świętości.

I teraz. Teotokion, ton 2: O nowy cudzie. Teraz pozwalasz odejść.

Troparion, ton 1: Pustyni mieszkańcem i w ciele aniołem, cudotwórcą okazałeś się noszący Boga ojczy nasz Janie, postem, czuwaniem, modlitwą przyjąłeś niebieskie dary, uzdrawiasz chorych i dusze z wiarą przybiegające do ciebie. Chwała Temu, który dał tobie moc! Chwała Temu, który ciebie ukoronował. Chwała Temu, który przez ciebie wszystkim daje uzdrowienia.

✘ ✘ ✘ ✘ ✘ ✘ ✘ ✘ ✘ ✘

Na jutrzni,

po zwykłym początku nabożeństwa kanony: zmartwychwstania i Bogurodzicy na sześć,
Triodionu na cztery i świętego na cztery. **Kanon trójpieśni, ton 5:**

Pieśń 1

Hirmos: Zbawicielowi Bogu, który w morzu kierował ludem z suchymi nogami i faraona z całym wojskiem zatopił, Jemu jednemu śpiewajmy, albowiem się wysławił.

Upodobiłem się, Chryste, do człowieka wpadłego w ręce zbójców, którego pobili i porzucili ledwo żywego, Zbawco, i ja tak samo jestem zraniony moimi grzechami.

Nie pogardzaj mną, strasznie chorym – wołam do Zbawcy płacząc – zbójcom oddałem Twoje bogactwo i tak się modlę: Ulituj się nade mną i zbaw mnie.

Ulecz mnie, mającego rozum zabity przez grzechy i w ranach otrzymanych od nieprawych oraz złych zamysłów, Chryste Zbawco, zbaw mnie jako wielce miłosierny.

Teotokion: Przeczysta Matko Chrystusa, nieustannie módl się do wcielonego w Ciebie i nie odłączającego się od łona Rodzica Boga, aby wybawił z wszelkich nieszczęść swoje stworzenie.

Inny kanon świętemu. Ton 8.

Hirmos: Wodę przeszedł jak suchy ląd i egipskiego zła uniknął, przeto Izraelita wołał: Wybawicielowi i Bogu naszemu śpiewajmy.

Ku światu niematerialnemu i duchowemu od boleści materialnych pospieszyłeś czcigodny Janie, oświeć mnie twymi modlitwami do Pana.

Ssałeś słodycz wstrzeźliwości, przeto odrzuciłeś gorycz rozkoszy, ojczy, dajesz więc naszym zmysłom słodycz większą od miodu.

Wstąpiłeś na wysokość cnót i będące w dole pełzające rozkosze oplułeś, czcigodny ojczy, okazując się słodyczą zbawienia dla twojej owczarni.

Teotokion: Ty, któraś Mądrość i Słowo Ojca zrodziła w niewypowiedziany sposób, ulecz okropną ranę mojej duszy i połącz kres boleści serca.

Katabasja: Otworzę me usta i napelnię się duchem, zaśpiewam mój poemat Matce Króla, świetliście zatryumfuję, i ciesząc się wyśpiewam wszystkie Twoje cuda.

Pieśń 3

Hirmos: Mocą krzyża Twego, Chryste, umocnij moje myśli, abym opiewał i sławił Twoje

zmartwychwstanie po trzech dniach.

Drogą życia haniebnie podróżując, Chryste, zraniony zostałem przez zbójców w żądzach, lecz błagam Cię, podnieś mnie.

Zbójcy rozbili mój rozum i zostawili mnie ledwo żywego w ranach moich grzechów, lecz ulecz mnie, Panie.

Obnażyły mnie, Zbawco Chryste, zakazane przez Ciebie żądze i zraniły rozkosze, lecz wylej na mnie miłosierdzie.

Teotokion: Módl się nieustannie do Tego, który wyszedł z Twego łona, Czysta, abyśmy zostali wybawieni z oszustwa diabła, śpiewający Tobie, Matko Boża.

Inny hirmos: Ty jesteś umocnieniem przybiegających do Ciebie, Panie, Ty jesteś światłością omroczonych i Tobie śpiewa duch mój.

Sławnie węglem nauki spaliłeś ciernie żądz i rozgrzewasz zgromadzenie mnichów.

Wonny olejek uświęcenia od poszczających, czcigodny aromat, cały złożyłeś się w woń wonności Bożej.

Ucząc się w prawach nauki potopiłeś żądze, jak obcych teraz żołnierzy faraona, potokiem Twoich łez.

Teotokion: Powstrzymaj wzburzenie moich niestałych myśli, Czysta, kierując mnie, Matko Boża, ku Twemu Synowi.

Katyzma poetycka, ton 4:

Prosomion: Przedziwnie.

Trzymając Twój przeczysty krzyż, Zbawco nasz, jako oręż zbawienia, tak Tobie śpiewamy: Zbaw nas, który dobrowolnie za nas cierpiełeś, Boże wszystkich, jako wielce miłosierny.

Chwała. Świętemu, ton 4:

Prosomion: Wzniosłeś się.

Cnotami ku niebu zajaśniałeś, jawnie postawiony, wszedłeś pobożnie w niezmierzonej głębi wizje Boga, zwyciężywszy wszystkie demoniczne podstępny, chroniąc ludzi od ich szkodliwości przez cnoty, Janie Klimaku, i teraz modlisz się o zbawienie sług twoich.

I teraz. Teotokion. Prosomion:

Siedzący na tronie cherubinów i mieszkający w łonie Ojca, cieleśnie siedzi jak na swoim świętym tronie, Władczyni, w Twoim łonie. Bóg bowiem tak zakrólował nad wszystkimi narodami i rozumnie teraz Jemu śpiewajmy, którego i Ty błagaj, Czysta, aby zbawił sługi Twoje.

Pieśń 4

Hirmos: Usłyszałem wieść o mocy krzyża, że raj otworzył nam, i zawołałem: Chwała mocy Twojej, Panie!

Zbójcy ukradli moje Boże czyny i zostawili mnie męczonemu przez rany.

Niestałe moje myśli wyrzuciły mnie z Twoich przykazań, Zbawco, przeto jestem zraniony przez grzechy.

Kapłan zobaczywszy mnie zranionego przeszedł obok, Zbawco mój, lecz Ty mnie zbaw.

Teotokion: Wysławiamy Ciebie jako Panią, Bogurodzico Dziewico, i

przybiegamy do Twojej przystani, wierni.

Inny hirmos: Usłyszałem, Panie, o tajemnicy Twojej Opatrzności, poznałem czyny Twoje i wysławilem Twoje Bóstwo.

Jako wonny kwietnik i uduchowiony raj cnót rozkwitnąłeś wstrzemięźliwością, którą nakarmiłeś wszystkich czczących ciebie.

Wysławiamy ciebie jako prawodawcę nauczania i najłagodniejszą regułę dla mnichów, jako Mojżesza ciebie i Dawida zaiste zdobywszy, ojciec błogosławiony.

Zasadzony nad wodami wstrzemięźliwości okazałeś się, błogosławiony, kwitnącą różgą, przynoszącą owoce pobożności, ojciec.

Teotokion: Zajaśniałego od Ojca poza czasem, Matka Boża w czasie nam zrodziła, do którego módl się o zbawienie śpiewających Tobie.

Pieśń 5

Hirmos: Od poranka wołamy do Ciebie, Panie: Zbaw nas, Ty bowiem jesteś Bogiem naszym, poza Tobą innego nie znamy.

Jezu, nawiedz rany mojej duszy, proszę, jak dawno temu wpadłem w ręce zbójców, i ulecz moją chorobę, Chryste.

Zaniemogłem chorobliwie od ran grzechów, Chryste mój, i stąd nagi leżę bez cnót Bożych błagając, abyś mnie zbawił.

Kapłan, gdy mnie zobaczył i lewita, nie pomogli przechodząc obok, ale Ty sam jako łaskawy dałeś teraz zbawienie i zbawienie.

Teotokion: Nie pogardzaj, Władco, mną nieszczęsnym, błagam, mającym boleśnie zraniony rozum przez zbójców, ale ulituj się nade mną, Zbawco, dla modlitw Twojej Rodzicielki.

Inny hirmos: Całego odrzuciłeś mnie od oblicza Twego, Światłości Niezachodząca, i okryła mnie, nieszczęsnego, obca ciemność, ale proszę Cię, nawróć mnie i skieruj ku światłości drogi przykazań Twoich.

Wygasiwszy wszystkie żądze rosą twoich wysiłków, ojciec błogosławiony, obficie zapłonął ogniem miłości i wiary, stając się światłem wstrzemięźliwości, oświeceniem beznamiętności i synem dnia.

Przez twoją Bożą uprawę ziemi wyhodowałeś szcep winny, ojciec, i włożyłeś do tłoczni, tłoczyłeś trudy nauki i nappełniłeś duchowy kielich wstrzemięźliwości, weseląc serca twojej owczarni.

Dobrze zniosłeś podstępny i rany wrogów, okazałeś się kolumną cierpliwości, umacniając twoją owczarnię Bożą łaską na pastwisku wstrzemięźliwości oraz nad wodami nauki wychowując, błogosławiony.

Teotokion: Naśladując mowy Twoich warg, Najczcigodniejsza, błogosławimy Ciebie, Tobie bowiem zaiste rzeczy wspaniałe uczynił Pan, wywyższając Ciebie i prawdziwą Matką Bożą okazał Ciebie zrodzony z Twego łona.

Pieśń 6

Hirmos: Otoczyła mnie otchłań, grobem moim jest wieloryb, ja zaś zawołałem do Ciebie, Przyjacielu człowieka, i zbawiła mnie prawica Twoja, Panie.

Przez żądze roztrwoiłem Boże życie, Władco, będąc boleśnie zranionym wszelkimi grzechami, przybiegłem do Ciebie błagając, abyś ulitował się nade

mną.

Zbójcy rozkradli moje bogactwo i zostawili mnie jak martwego, zraniwszy żądzami mój rozum, ale ulitowawszy się nade mną zbaw mnie, Panie.

Chociaż lewita zobaczył chorobę moich ran, to nie znosząc ran przeszedł obok, a Ty sam, Przyjacielu człowieka, wylałeś mi obficie Twoje miłosierdzie.

Teotokion: **G**odnie sławimy Ciebie, Mario, jako krzew niespalający się i górę, uduchowioną drabinę i bramę niebios, sławna chlubo prawosławnych.

Inny hirmos: **O**czyść mnie, Zbawco, wielkie są bowiem nieprawości moje i wyprowadź z głębi zła, błagam, do Ciebie bowiem zawolałem i usłyszałeś mnie, Boże zbawienia mego.

Przyjąłeś w duszy Boże bogactwo Ducha, nieskalaną modlitwę, czystość, bogobojność, ciągłe czuwanie i trudy wstrzemięźliwości, przez które zostałeś poznany jako dom Boży.

Ominąłeś słabość niskich rzeczy, o najmędrszy, niematerialną zaś modlitwą uskrzydliłeś rozum i okazałeś się dziedzicem wyższego spokoju ze względu na doskonałe życie.

Potem postu zaiste wygasileś ogniste strzały wrogów i zapaliwszy ogień wiary popaliłeś zuchwałość niewiary i herezji.

Teotokion: **Z** wysokiego Syjonu zajaśniała wspaniałość przez przyjęcie ciała według niewypowiedzianego zjednoczenia, z Ciebie, nieznająca małżeństwa, i oświeca świat.

Kontakion, ton 4:

Prosomion: **O**bjawiłeś się dzisiaj.

Pan postawił ciebie na wysokości prawdziwej wstrzemięźliwości, jak gwiazdę bez podstępu, prowadzącą swoją światłością krańce świata, przewodniku Janie, ojcze nasz.

Ikos: **Z**aiste samego siebie uczyniłeś domem Bożym, ojcze, przez twoje Boże cnoty, jawnie jak złotem błyszczącym ozdobiwszy się wiarą, nadzieją i miłością prawdziwą, tłumacząc Boże prawa, przez wstrzemięźliwość pouczywszy jak bezcielesny. Zdobyłeś rozum, męstwo, niewonność i pokorę, przez którą wzniosłeś się, przeto i oświeciłeś się nieustannymi modlitwami i przyjąłeś niebieskie mieszkania, przewodniku Janie, ojcze nasz.

Czytanie synaksarionu dnia.

Także żywot czcigodnego ojca naszego Jana Klimaka, zmarłego w pokoju.

Stichosy: **C**iałem i żywy, martwy jest Jan,

Wiecznie żyje i martwy okazuje się bez oddechu,

Spisana zostawiwszy drabinę wstępowania,

Pokazuje drogę swego wstępowania,

Jan umarł trzydziestego dnia.

Dla jego modlitwa, Boże, zmiłuj się i zbaw nas. Amen.

Pieśń 7

Hirmos: **W**ywyższany ojców Pan płomień wygasił, młodzieńców rosą zrosił, zgodnie śpiewających: **B**oże, błogosławiony jesteś.

Zbójcy napadli na mnie, nieszczęsnego, i rannego pozostawili jak martwego bez oddechu, przeto modlę się do Ciebie: **B**oże, nawiedź mnie.

Mój rozum zniewoliły zmienne myśli i zraniwszy żądzami pozostawiły mnie martwego z powodu mnóstwa grzechów, lecz Ty ulecz mnie, Zbawco.

Lewita ujrzał mnie cierpiącego w ranach, ale nie znosząc ran nieuleczalnych przeszedł obok mnie, Zbawco mój, przeto sam ulecz mnie.

Teotokion: Ty, który wcieliłeś się w Dziewicę, zbawiłeś mnie wylewając na moje rany obfite miłosierdzie Twoich zmiłowań, Chryste, przeto sławię Ciebie.

Inny hirmos: Dzieci żydowskie w Babilonie niegdyś wiarą w Trójcę płomień w piecu zdeptały, śpiewając: Ojców Boże, błogosławiony jesteś.

Na pastwisku wyższego królestwa wychowałeś twoją owczarnię, ojcze, i laską dogmatów wiary odpędziwszy herezje, zaśpiewałeś: Ojców naszych Boże, błogosławiony jesteś.

Przyobleczony w szaty godne wzywającego, wszedłeś do komnaty małżeńskiej królestwa Chrystusa na wysokościach, w której spocząłeś wołając: Ojców naszych Boże, błogosławiony jesteś.

Przez wstrzemięźliwość okazałeś się suchą rzeką dla grzechów, ojcze, zatapiając marzenia i oczyszczając skalanie wołających z wiarą: Ojców naszych Boże, błogosławiony jesteś.

Teotokion: Z Twego łona przyszedł wcielony Pan wszystkich, Dziewico, przeto myśląc o Tobie prawosławnie, Bogurodzico, wołamy do Twego Syna: Ojców naszych Boże, błogosławiony jesteś.

Pieśń 8

Hirmos: Tobie, Stwórcu wszystkich, młodzieńcy w piecu uczyniwszy chór, śpiewali: Wszystkie dzieła Pana, śpiewajcie i wywyższajcie na wszystkie wieki.

Z powodu moich zbójceckich myśli, Zbawco, zniszczyłem moje życie ranami grzechów, przeto pozbawiłem się obrazu Bożego, Ciebie Boga przyjaznego człowiekowi, ale ulituj się nade mną.

Przyszedłeś na ziemię z wysokości, Zbawco, ulitowawszy się nade mną, bitym przez grzechy i zranionym, Szczodry, i wylałeś na mnie, Chryste, Twoje miłosierdzie.

Ty, Władco Zbawco, ciało i duszę dałeś na wybawienie za mnie i zbawiłeś mnie jako miłosierny, zranionego mieczem grzechów, leżącego w niewyleczonych ranach.

Teotokion: Ciebie, któraś na słowo Boże zrodziła Pana i jesteś Dziewicą, co przewyższa rozum, wszystkie dzieła błogosławimy i wywyższamy na wszystkie wieki.

Inny hirmos: Króla niebios, któremu śpiewają zastępy anielskie, chwalcie i wywyższajcie na wszystkie wieki.

Zdobyliśmy ciebie, ojcze, zaiste jako uduchowioną kolumnę i wzór wstrzemięźliwości, wszyscy czcimy twoją pamięć, Janie.

Raduje się mnóstwo mnichów i weseli się zgromadzenie sprawiedliwych, bowiem wraz z nimi godnie przyjąłeś koronę.

Ozdobiony cnotami wszedłeś do komnaty weselnej niewypowiedzianej chwały, śpiewając Chrystusowi pieśń na wieki.

Teotokion: Nie pogardzaj, Dziewico, potrzebującymi Twojej pomocy, śpiewającymi i wywyższającymi Ciebie na wieki.

Pieśń 9

Hirmos: Izajaszu, wesel się, oto Dziewica poczęła w łonie i rodzi Syna Emanuela, Boga i

Człowieka, Wschód jest imię Jego. Jego wywyższając, Dziewicę uwielbiamy.

Twoich przykazań, Władco, nie zachowałem w moim umyśle, wszedłem w rozkosz żądz, pozbawiłem się łaski i pokryty ranami zostałem wyrzucony nagi, przeto modłę się do Ciebie, Zbawco, zbaw mnie.

Lewita nie zechciał obmyć moich ran, ale przyszedłeś do mnie, Boże, ze współczuciem i wylałeś na mnie miłosierdzie Twoich zmiłowań, jako doskonały Lekarz uleczając mnie.

Jako łaskawy ulitowawszy się zbawiłeś mnie, Chryste, okrutnie do ran pobitego przez zbójców, swoją duszę i ciało jak dwa denary dałeś na zbawienie.

Teotokion: Twoje zrodzenie, Bogurodzico, przewyższa rozum, poczęłaś bowiem w sobie bez męża i dziewicze jest Twoje zrodzenie, albowiem zrodził się Bóg, którego wysławiając Ciebie błogosławimy.

Inny hirmos: Zaprawdę wyznajemy Ciebie jako Bogurodzicę, przez Ciebie zbawieni, Dziewico czysta, z bezcielesnymi chórami Ciebie uwielbiając.

Lekarzu chorych w grzechach, przyszedłeś od Boga, błogosławiony, aby zgubić i przepędzić złe duchy, przeto błogosławimy ciebie.

Pozostawiłeś ziemię jako mieszkanie zniszczenia, ojczyznę, i zamieszkałeś w ziemi łagodnych, z nimi radując się rozkoszujesz się Bożą słodyczą.

Dzisiaj jest świąteczny dzień, albowiem zwołuje wszystkie mnisie owczarnie do duchowego chóru, na ucztę i pokarm życia niezniszczalnego.

Teotokion: W Tobie zamieszkał Ten, który przedtem zrzucił przywódcę zła, oszusta i zabójcę ludzi, Najczystsza, zrodził się z Ciebie i zbawił nas wszystkich.

Eksapostilarion zmartwychwstania i świętego:

Prosomion: Niewiasty, usłyszcie.

Odszedłeś od świata żądz jako szkodliwego i umartwiwszy ciało przez post odnowiłeś moc duszy, czcigodny, i sławnie wzbogaciłeś się chwałą niebieską, przeto nie przestawaj modlić się za nami, Janie.

Teotokion: Przez Ciebie zbawieni, wyznajemy Ciebie we właściwym sensie jako Bogurodzicę, Władczyni, albowiem w niewypowiedziany sposób zrodziłaś Boga, który krzyżem zniszczył śmierć i pociągnął do siebie zgromadzenia sprawiedliwych, z którymi wysławiamy Ciebie, Dziewico.

Do psalmów pochwalnych dodajemy stichery Oktoechosy i Anatoliosa.

Mówimy także stichos: Powstań, Panie Boże mój, niech wzniesie się ręka Twoja, nie zapominaj na zawsze o ubogich Twoich.

Isomelos, ton 1: Przyjdźcie, pracujmy w tajemnej winnicy i czynmy w niej owoce pokuty, nie trudząc się w pokarmach i napojach, ale w modlitwach i postach poprawiając cnoty, dzięki czemu Pan żyjącym zgodnie z wolą Bożą da denara, którym wybawi duszę z długu grzechów, jedyny wielce miłosierny.

Chwała, i teraz. Błogosławiona jesteś. Wielka doksologia i rozesłanie. Chwała, i teraz. Stichera Ewangelii, katecheza i pierwsza godzina.

Na **Liturгии** typika i Błogosławieństwa według tonu. Prokimenon lekcji według tonu i świętemu, ton 7: Niech się weselą święci w chwale i niech się radują na łóżach swoich. Stichos: **Zaśpiewajcie Panu pieśń nową, albowiem Pan dokonał cudów. Lekcja dnia z Listu do Hebrajczyków, perykopa 314, i druga świętemu, z Listu do Efezjan, perykopa 229. Alleluja, według tonu, i świętemu. Stichos: Zasadzeni w domu Pańskim, zakwitną na dziedzińcach Boga naszego.**

Ewangelia według Marka, perykopa 40, i świętemu, według Mateusza, perykopa 10. Koinonikon: **Chwalcie Pana z niebios, chwalcie Go na wysokościach. Drugi: W pamięci wiecznej będzie sprawiedliwy, nie ułęknie się złych pogłosek.**

W niedzielę wieczorem,

po psalmie wstępnym do: Panie, wołam do Ciebie, dodajemy dziesięć stichosów.

Śpiewamy cztery stichery Oktoechosy i isomelosy trójpieśni kyr Józefa. Ton 3:

Prosomion: **Wielka krzyża.**

Okażmy wielkie wysiłki w czasie wstrzemięźliwości, wierni, albowiem otrzymamy wielką chwałę, przez miłosierdzie wielkiego Boga wybawiani z płomienia Gehenny.

Przepełowiwszy teraz czas poszczenia, jawnie okażmy zasadę Bożego życia i gorąco starajmy się osiągnąć cnotliwy koniec życia, abyśmy otrzymali niestarzejącą się słodycz.

Inna stichera kyr Teodora:

Ton 7. Prosomion: **Pod Twój cień.**

Przepełowiwszy świętą drogę poszczenia, pobiegnijmy do przyszłej radości, olejem dobrych uczynków namaściwszy dusze, abyśmy mogli pokłonić się Chrystusowi Bogu naszemu i Bożym cierpieniom, uprzedzając budzące bojaźń i święte zmartwychwstanie.

Trzy stichery z Menei. **Chwała, i teraz. Teotokion. Wejście.**

Prokimenon, ton 8: **Nie odwracaj Twego oblicza od Twego dziecka, bowiem cierpię, szybko mnie usłysz, zważ na duszę moją i zbaw ją.**

Na stichownie isomelos dnia. Ton 7:

Zasadziwszy winnicę i przyzwawszy robotników blisko jest Zbawca. Przyjdźcie, szermierze postu, otrzymamy nagrodę, albowiem bogaty i miłosierny jest Dawca, mało czyniąc otrzymamy duchowe miłosierdzie.

Inny isomelos. Ton 6: **Adam wpadł w zbójceckie myśli, został oszukany przez rozum i zranił duszę, leży bez pomocy, ani kapłan przed Prawem nie zwróci nań uwagi, ani lewita według Prawa nie spojrzy na niego, tylko Ty, Boże, który nie przyszedłeś z Samarii, ale z Bogurodzicy, Panie, chwała Tobie.**

Męczennikom: **Twoi męczennicy, Panie, nie wyrzekli się Ciebie, nie odstąpili od Twoich przykazań, dla ich modlitw zmiłuj się nad nami.**

Chwała, i teraz. Teotokion, ton 6: Jak archanioł zaśpiewajmy, wierni, niebieskiej komnacie i bramie zaiste zapieczętowanej. Raduj się, dzięki której przyszedł do nas Zbawca wszystkich, Chrystus, Dawca życia i Bóg, który zrzuci dręczycieli, naszych bezbożnych wrogów, ręką Twoją, Przeczysta, Nadziejo chrześcijan.

I dalszy ciąg zgodnie ze zwyczajem.

Na powieczerszu śpiewamy służbę świętemu, którego pamięć wypada w czwartek wielkiego kanonu.

